

Eesti Ornitoloogiaühing

Natura 2000 kaitsealade võrgustikku kuuluvate linnualade linnustiku seire ettepanek ja seirekava aastateks 2013-24

Koostaja: Renno Nellis
EOÜ linnuseire komisjon

Läänemaa-Tartu 2013

Sisukord

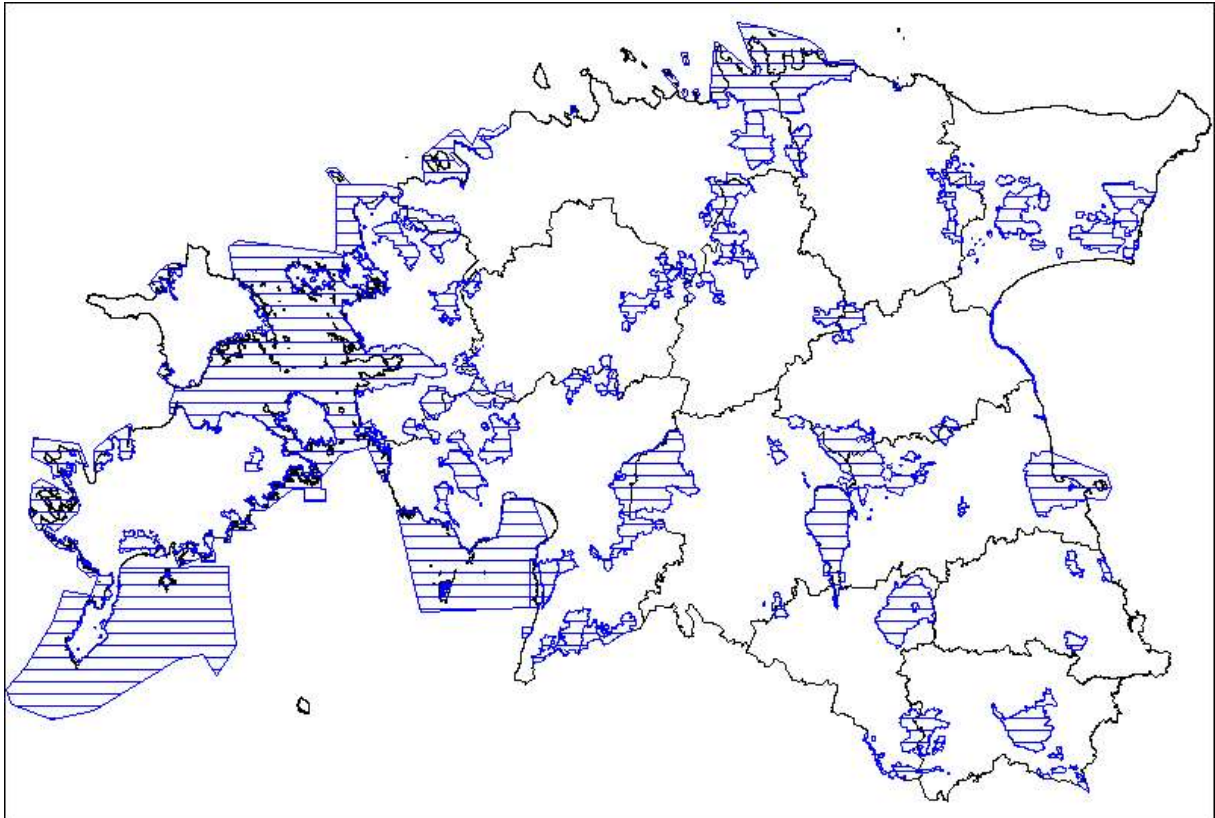
Sissejuhatus	5
1. Käimasolevad linnustiku seired riikliku keskkonnaseire raames	6
2. Linnualade linnustiku seire vajaduse põhjendus ja eesmärgid	7
3. Linnualade linnustiku seire meetodikad	7
4. Natura linnualade seirekava aastateks 2013-24	9
LISAD	13
Lisa 1. Kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid ja nende arvukus Eestis.	13
Lisa 2. Linnualade linnustiku seire meetodikate kirjeldused	19
1. Järvede linnustiku inventeerimise meetodika	19
2. Rannikuelupaikade linnustiku inventeerimise meetodika.....	20
3. Roostike linnustiku inventeerimise meetodika	21
4. Luhaniitude ja poldrite linnustiku inventeerimise meetodika.....	23
5. Madalsoode ja rabade linnustiku inventeerimise meetodika	24
6. Põllumajandusmaastikuga seotud linnustiku inventeerimise meetodika	25
7. Rukkiräägu inventeerimise meetodika.....	26
8. Metsade transektloendused.....	27
9. Metsakakkude (v.a värbkakk) inventeerimise meetodika	29
10. Värbkaku inventeerimise meetodika	30
11. Rähnide inventeerimise meetodika	32
12. Tedre inventeerimise meetodika	34
13. Öösorri inventeerimise meetodika.....	35
14. Rändel peatuvate haneliste, kurvitsaliste jt veekogudega seotud liikide kevad- ja sügisloendused (rannikuloendused).....	36
Lisa 3. Linnustiku kordusinventuuride lühikirjeldused 66 linnualal.....	38
1. Põhja-Liivimaa linnuala (järgmise kordusinventuuri aasta – 2013)	38
2. Vilsandi linnuala (2013-14)	38
3. Marimetsa-Õmma linnuala (2013-14).....	38
4. Lahemaa linnuala (2013-14)	39
5. Tagamõisa linnuala (2014).....	39
6. Misso linnuala (2014).....	39

7.	Soomaa linnuala (2014)	39
8.	Koigi linnuala (2014)	40
9.	Kahtla-Kübassaare linnuala (2015)	40
10.	Suursoo-Leidisoo linnuala (2015)	40
11.	Emajõe suudmeala ja Piirissaare linnuala (2015)	40
12.	Luitemaa linnuala (2016)	41
13.	Väinamere linnuala (osadena 2015-2019)	41
14.	Struuga linnuala (2016)	41
15.	Alam-Pedja linnuala (2016)	41
16.	Kõnnumaa-Väätsa linnuala (2016)	42
17.	Ohepalu linnuala (2016)	42
18.	Pakri linnuala (2016)	42
19.	Sutu lahe linnuala (2017)	42
20.	Kasti lahe linnuala (2017)	42
21.	Võrtsjärve linnuala (2017)	43
22.	Tudusoo linnuala (2017)	43
23.	Sirtsu linnuala (2017)	43
24.	Loode-Peipsi linnuala (2017)	43
25.	Lahepera järve linnuala (2017)	43
26.	Pärnu lahe linnuala (2017)	44
27.	Koorunõmme linnuala (2018)	44
28.	Küdema lahe linnuala (2018)	44
29.	Vaindloo linnuala (2018)	44
30.	Paljassaare linnuala (2018)	44
31.	Otepää linnuala (2018)	45
32.	Nätsi-Võlla linnuala (2018)	45
33.	Kõrvemaa linnuala (2018)	45
34.	Kolga lahe linnuala (2019)	45
35.	Lavassaare linnuala (2019)	45
36.	Mullutu-Loode linnuala (2019)	46
37.	Toolse linnuala (2019)	46
38.	Rubina linnuala (2019)	46
39.	Räpina poldri linnuala (2019)	46

40.	Käntu-Kastja linnuala (2019)	46
41.	Kikepera linnuala (2020)	47
42.	Siiksaare-Oessaare lahtede linnuala (2020).....	47
43.	Meelva linnuala (2020).....	47
44.	Meenikunno linnuala (2020)	47
45.	Ropka-Ihaste linnuala (2020)	47
46.	Muraka linnuala (2020)	48
47.	Haanja linnuala (2021)	48
48.	Taarikõnnu-Kaisma linnuala (2021).....	48
49.	Põhja-Kõrvemaa linnuala (2021).....	48
50.	Agusalu linnuala (2021)	48
51.	Vanamõisa linnuala (2021).....	49
52.	Kabli linnuala (2022).....	49
53.	Vooremaa linnuala (2022)	49
54.	Nõva-Osmussaare linnuala (2022)	49
55.	Kõrgessaare-Mudaste linnuala (2022).....	49
56.	Karula linnuala (2022).....	50
57.	Kura kurgu linnuala (2022)	50
58.	Tuhu-Kesu linnuala (2023).....	50
59.	Riksu ranniku linnuala (2023)	50
60.	Endla linnuala (2023)	50
61.	Kaugatuma-Lõo linnuala (2023)	51
62.	Koiva-Mustjõe linnuala (2023)	51
63.	Kärevere linnuala (2024).....	51
64.	Puhatu linnuala (2024).....	51
65.	Parika linnuala (2024)	51
66.	Karala-Pilguse linnuala (2024).....	52

Sissejuhatus

Eestis on 66 Natura 2000 võrgustikku kuuluvat linnuala (joonis 1), mis moodustati Euroopa Nõukogu Direktiivi 79/409/EMÜ (edaspidi Linnudirektiiv, lühendatult LiD) täitmiseks. Eesti linnualade kogupindala on 12 590 km², millest maismaa moodustab 5 687 km² ja merealad koos Peipsi ja Võrtsjärvega 6 903km².

Joonis 1. Natura 2000 võrgustikku kuuluvate linnualade paiknemine Eestis.

Käesoleva Natura 2000 võrgustiku linnualade linnustiku seire alustamise ettepaneku ja seirekava eesmärgiks on alustada linnualadel alapõhist linnustiku seiret, et täita LiD aruandekohustust. Eesti peab edaspidi raporteerima igal linnualal toimuvate Linnudirektiivi I lisa liikide arvukuse muutuseid ja kogu linnualade võrgustikul pesitseva liigipopulatsiooni suurust ning trendi. Lisaks annab seire kaitsekorralduslikku infot konkreetse linnuala (kaitseala) kohta ja iseloomustab liikide üldiseid arvukuse muutuseid Eestis. Seirekavaga on hõlmatud kaks järgmist Natura aruandlusperioodi: aastad 2013-18 (aruanne 2019. aastal) ja 2019-24 (aruanne 2025. aastal).

1. Käimasolevad linnustiku seired riikliku keskkonnaseire raames

Riikliku Keskkonnaseire programmi Eluslooduse mitmekesisuse ja maastike seire alamprogrammi raames toimuvad erinevad linnustiku seired, mida teostatakse osaliselt ka linnualadel:

1. Haned, luiged ja sookurg – rände- ja pesitsuskogumite seire sh osadel linnualadel
2. Kesktalvine veelinnuloendus – talvituvate veelindude kogumid sh paljudel linnualadel
3. Kotkad ja must-toonekurg – kotkaste ja must-toonekure seire pesapaikadel sh kõikidel linnualadel
4. Madalsoode ja rabade linnustik – pesitsusaegse linnustike perioodilised loendused soodel sh paljudel linnualadel
5. Meresaarte haudelinnustiku seire – laidude linnupopulatsioonide seire sh paljudel linnualadel
6. Metsislased – kesksuvised transektloendused ja metsisemängude inventeerimine sh paljudel linnualadel
7. Randa uhitud linnud – randa uhitud lindude loendused sh üksikutel linnualadel
8. Rukkiräägu seire – rukkiräägu pesitsusaegse arvukuse seire sh osadel linnualadel
9. Rähnide seire – rähnide pesitsusaegse arvukuse seire sh osadel linnualadel
10. Röövlinnud – röövlindude pesitsusaegse seire sh osadel linnualadel
11. Valitud elupaikade haudelinnustik – pesitsusaegse linnustiku punktloendused ja rannaniitude haudelinnustiku loendused sh osadel linnualadel
12. Valitud elupaikade talilinnustik – talvituva linnustiku maismaaloendused sh üksikutel linnualadel

Kõik loetletud linnustiku seired toimuvad osaliselt ka linnualadel, kuid mitmed seired toimuvad tavalinnustiku arvukuse muutuste ja keskkonnaseisundi jälgimiseks (nr 2, 7, 11, 12), on seotud konkreetse kaitsekorralduslikult olulise liigirühmaga (1, 3, 6, 8, 9, 10) või konkreetse elupaigaga (4, 5, 11). Käimasolevad linnustiku seired on seega tavaliikide ning kaitsekorralduslikult oluliste elupaikade (laiud, sood, rannaniidud) või liikide (haned, luiged, sookurg, kotkad, must-toonekurg, metsislased, rukkirääk, rähnid, röövlinnud) seisundi jälgimiseks.

Nende seirete raames toimub väikses mahus seiretööd ka linnualadel, kuid enamikel juhtudel on töömahud linnualadel väiksed ja nende alusel ei ole võimalik hinnata liikide seisundi muutuseid linnualadel. Erandiks on „Madalsoode ja rabade linnustik“ ning „Haned, luiged ja sookurg“, mille raames toimuvad perioodilised kordusloendused suurel osal linnualadele jäävatest soodest ja olulistest sookurgede, luikede ja hanede rändepeatuskohtadest.

Käimasolevate linnustiku seiretega on samas katmata hulk kaitsekorralduslikest olulistest elupaikadest (nt järved, jõed, luhad, roostikud) ja hetkel ei toimu linnualadel või mujal veelinnustiku perioodilisi rändeloenduseid (v.a Kabli, Põõsaspea), kuigi need elupaigad ja rändekogumid on täitnud linnuala moodustamiseks vajalikud kriteeriumid ja on ala kaitseesmärgiks.

Käimasolevad linnustiku seired riikliku keskkonnaseire raames linnualade linnustiku arvukuse ja seisundi kohta piisavalt infot ei anna, mistõttu on vajalik linnualade linnustiku seire alustamine.

2. Linnualade linnustiku seire vajaduse põhjendus ja eesmärgid

Eesti linnualade kogupindala on 12 590 km², millest maismaa moodustab 5 687 km² ja merealad koos Peipsi ja Võrsjärvega 6 903 km². Nii suurel pindalal linnustiku iga-aastane ja kõikide LiD I lisa liikide seisundi jälgimine ei ole reaalne ega ka kulueffektiivne. Samas on linnualade linnustiku seisundi kohta edaspidi vajalik detailne info Natura aruandluse ja kaitsekorralduslike eesmärkide täitmiseks. **Seetõttu teeme ettepaneku alustada linnualadel perioodiliste – 12 aastase intervalliga – linnustiku kordusinventuuridega kasutades standardiseeritud metoodikaid ja teostades ainult neid seiretöid, mida ei tehta konkreetsel linnualal riikliku keskkonnaseire raames.** Linnualade seire raames samal ajal riikliku keskkonnaseirega kattuvaid seiretöid ei tehta ja osa linnualade linnustiku infost laekub ka edaspidi linnustiku iga-aastaste riiklike seirete raames.

Linnualade seirel (kordusinventuuridel) on mitu eesmärki:

1. Natura aruandluse raames LiD aruandlus ja selleks alginfo kogumine. Eesti peab edaspidi raporteerima igal linnualal toimuvate LiD I lisa liikide arvukuse muutuseid ja kindlasti on vaja teada kogu linnualade võrgustikul pesitseva liigipopulatsiooni suurust ning trendi. Nende parameetrite raporteerimiseks on vajalik iga linnuala LiD I lisa liikide seisundi teadmine ja jälgimine arvukuse muutuste selgitamiseks;
2. kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide ruumilise levikuinfo selgitamine kaitsealadel liikide kaitse korraldamiseks ja selle abil alade kaitsekorralduse tulemuslikkuse seire;
3. linnuliikide arvukuste ja trendide hindamine Eestis.

Perioodiliste kordusinventuuride teostamine 12-aastase intervalliga tähendab keskmiselt 5-6 linnuala linnustiku inventeerimist aastas. Kuna linnualad on erineva suurusega ja erinevate elupaikadega, siis käesoleva ettepaneku raames planeerime aastas 4-8 linnuala inventeerimist. Linnualapõhised planeeritavad seiretegevused on esitatud **Lisas 3**. Järgmistes peatükkides kirjeldame standardiseeritud loendusmetoodikaid ja elupaikade ulatusliku esinemise korral (nt metsad, roostikud) teostatakse tööd juhualadel, et optimeerida seiretööde aega ja tulemust.

3. Linnualade linnustiku seire metoodikad

Käesolevad metoodikad koostati esmalt eesmärgiga lihtsustada ja ühtlustada Eestis toimuvaid linnustiku inventuure ning soovitame võtta need aluseks ka linnualade seire raames. Eestis tehakse üldpinnalisi inventuure peamiselt kaitsealadel, kuid käesolevad juhised sobivad igasuguse ala linnustiku inventeerimiseks.

Eesti linnustik on mitmekesine ja lindude kevad-suvine aktiivsus- ja pesitsusperiood on pikk, mistõttu tuleb põhjaliku linnustiku inventuuri käigus kasutada erinevatel aegadel erinevate liikide inventeerimiseks spetsiaalseid meetodeid. Kõiki kirjeldatud meetodeid kasutatakse täna ka riiklike linnuseire projektide raames või liikide eriuuringute käigus. Ühtlustatud metoodikate kasutamine on vajalik kaitsealade linnustiku inventuuride samal viisil kordamiseks ja loenduste omavaheliseks võrdlemiseks ning liikide arvukusemuutuste selgitamiseks konkreetsel alal.

Kaitsealade linnustiku inventeerimisel on peamiseks eesmärgiks hinnata objektiivselt kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide arvukust ja pesitsevate paaride ruumilist

paiknemist. Kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide loend on avaldatud 2001.a Hirundo Supplementumis, mida käesoleva ettepaneku raames täiendati ja see nimekiri on esitatud käesoleva juhendi **Lisas 1**. See nimekiri sisaldab Linnudirektiivi I lisa liike, teisi kaitsealuseid ja siseriiklikult olulisi pesitsejaid ja rändel peatuvaid liike ning on kinnitatud Eesti Ornitoloogiaühingu linnukaitse komisjoni poolt.

Eesti keskmisel kaitsealal on mitmeid erinevaid elupaikasid (metsad, sood, niidud jt), kus liigid pesitsevad erinevatel aegadel ning pesitsevate paaride kokkulugemine eeldab sageli meetodite ja loendusaegade kombineerimist. Esmalt tuleb elupaikade alusel hinnata vajadust erinevate meetodite kasutamiseks. Ajaliselt algab inventuur varase aktiivsusega liikide loendamise-kaardistamisega, eelkõige metsades. Rähnid, kakud ja metsakanalised alustavad trummeldamist, mängimist või laulmist alates veebruarist, kuid tavapärasel varakevadel tasub töödega alustada märtsi lõpus, kui liigid aktiivsemaks muutuvad. Aprillis on võimalik kaardistada kõiki meie varapesitsejaid, lisaks rähnidele, kakkudele ja metsakanalistele ka sookurge, tikutajat, mitmeid röövlind, õõnetuvi, nõmmelöökest jt. Mai alguses ja keskel tasub esimene loendus teostada soodes, ranna- ja luhaniitudel. Mai lõpust, kui kõik kaugrändurid on saabunud, on parim aeg loendusteks kasutades erinevaid meetodeid (kaardistamine, transektloendused) nii metsades, soodes, roostikes kui ka mujal. Mitmeid öise aktiivsusega liike loetakse alles juunis ja juuli alguses (rukkirääk, öösorr).

Käesolev juhend sisaldab järgmiste liikide, liigirühmade ja elupaikade loendamiseks sobilike meetodite kirjeldusi ja need on esitatud käesoleva ettepaneku **Lisas 2**:

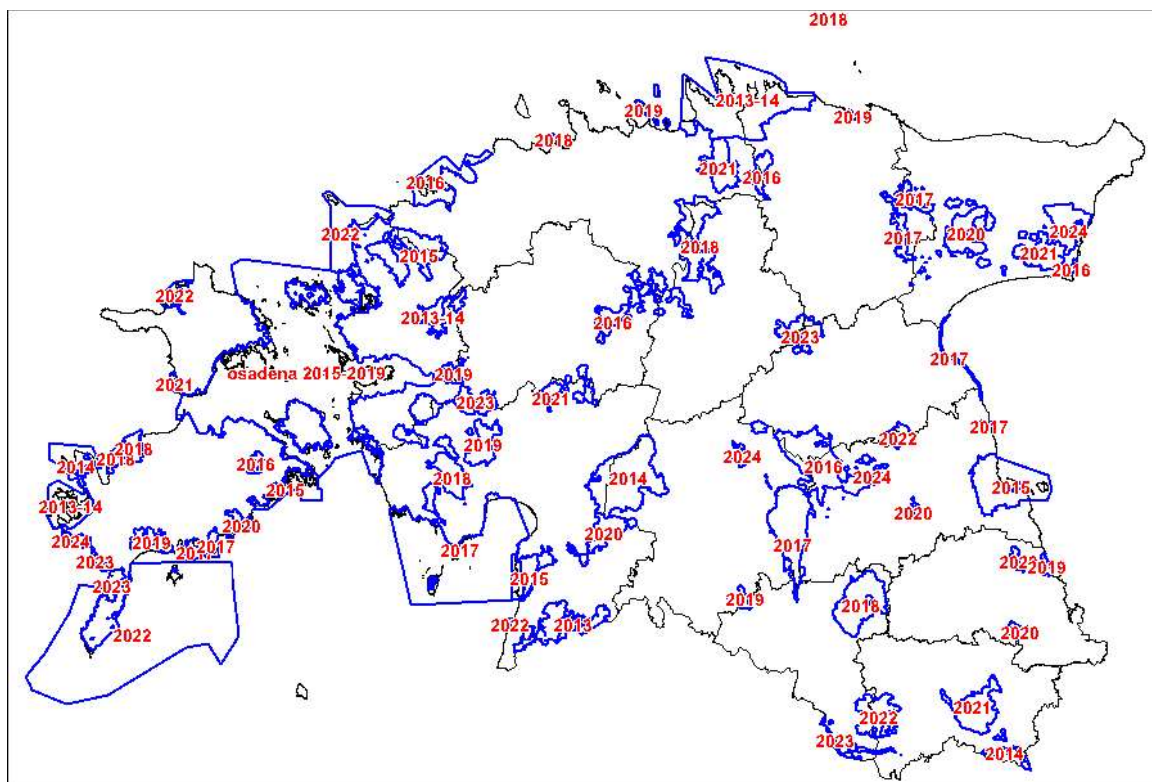
1. Järvede linnustiku inventeerimise metoodika
2. Rannikuelupaikade linnustiku inventeerimise metoodika
3. Roostike linnustiku inventeerimise metoodika
4. Luhaniitude ja poldrite linnustiku inventeerimise metoodika
5. Madalsoode ja rabade linnustiku inventeerimise metoodika
6. Põllumajandusmaastikuga seotud linnustiku inventeerimise metoodika
7. Rukkiräägu inventeerimise metoodika
8. Metsade transektloendused
9. Metsakakkude (v.a värbkakk) inventeerimise metoodika
10. Värbkaku inventeerimise metoodika
11. Rähnide inventeerimise metoodika
12. Tedre inventeerimise metoodika
13. Öösorri inventeerimise metoodika
14. Rändel peatuvate haneliste, kurvitsaliste jt veekogudega seotud liikide kevad- ja sügisloendused (rannikuloendused)

4. Natura linnualade seirekava aastateks 2013-24

Käesolev linnualade kordusinventuuride seirekava on planeeritud järgmisele kahele Natura aruandlusperioodile, aastatele 2013-24 (Natura aruandlus 2019. ja 2025. aastal). Kõikide linnualade elupaikade ja rändeloenduste kordusinventuuride prioriteedid ja järgmise kordusinventuuri aasta on esitatud tabelis lk 10-12 ning joonisel 2.

Seirekava tabel sisaldab lisaks järgmise kordusinventuuri aastale ka erinevate elupaikade või rändeloenduste kordusinventuuride prioritseerimist konkreetsel linnualal ja prioriteedid seadsime järgmiselt: A - kõrge kordusinventuuri vajadusega elupaik, kus pesitsevad linnuala kriteeriumi täitnud liigid või asuvad suured rändekogumid; B - kordusinventuuri vajadusega elupaik, kus pesitsevad teised kaitsekorralduslikult olulised liigid või asuvad suured rändekogumid; 0 - elupaiga inventeerimine ei ole vajalik, sest linnualal ei esine seda elupaika või selle pindala on väga väike.

Järgmise kordusinventuuri aja seadmisel jagasime inventuurid võimalikult ühtlaselt järgmisele 12 aastale (aastatele 2013-24), seega kahe järgmise Natura aruandlusperioodi jooksul planeerime kordusinventuurid kõikidel linnualadel. Osad seiretööd teostatakse Riikliku keskkonnaseire ja KIK projektide raames või Keskkonnaameti töötajate poolt ning neid tegevusi käesolevas seires ei planeerita, sest Natura aruandluseks koondatakse kokku linnustikuinfo kõikidest olemasolevatest allikatest. Lähiaastatele planeerisime kordusinventuurid vanima või puuduliku olemasoleva infoga linnualadele (sh Lahemaa ja Soomaa) ja 2012. aastal KIK projekti raames inventeeritud linnualadel toimuvad kordusinventuurid aastatel 2020-2024. Väga suurtel aladel, nt Väinemeri ja Lahemaa linnualal on välitööd jagatud mitmele aastale. Lahemaal planeerime sügisrändeloendusi 2013. aastale, teisi linnustiku loendusi 2014. aastale. Väga suure Väinamere linnuala kordusinventuurid on suure töömahu tõttu jagatud viiele aastale.

Joonis 2. Eesti linnualade järgmise kordusinventuuri aeg.

LINNUALA NIMI	Linnustiku inventeerimise prioriteetsus elupaikades ja rändeloendused										JÄRGMISE INVENTUURI AASTA
	metsad	sood	ranniku- elupaigad	luhad	laiud	järved ja jões	roos- tikud	põllu- maad	ranniku rände- loendused	avamere rände- loendused	
Sirtsu linnuala	A	A	0	0	0	0	0	0	0	0	2017
Loode-Peipsi linnuala	0	0	0	0	0	0	A	0	A	0	2017
Lahepera järve linnuala	0	0	0	0	0	A	A	0	A	0	2017
Pärnu lahe linnuala	0	0	A	0	A	0	A	A	A	A	2017
Koorunõmme linnuala	B	B	0	0	0	B	0	0	A	0	2018
Küdema lahe linnuala	0	0	B	0	A	0	B	0	A	0	2018
Vaindloo linnuala	0	0	0	0	A	0	0	0	0	0	2018
Paljassaare linnuala	0	0	0	0	0	B	B	0	A	0	2018
Otepää linnuala	A	0	0	0	0	B	0	A	B	0	2018
Nätsi-Võlla linnuala	B	A	0	0	0	A	A	0	B	0	2018
Kõrvemaa linnuala	A	A	0	0	0	A	0	0	0	0	2018
Kolga lahe linnuala	0	0	0	0	A	0	0	0	A	A	2019
Lavassaare linnuala	B	A	0	0	0	A	0	0	A	0	2019
Mullutu-Loode linnuala	B	0	A	A	A	A	A	0	A	0	2019
Toolse linnuala	0	0	B	0	0	0	B	0	A	0	2019
Rubina linnuala	A	A	0	0	0	B	0	0	B	0	2019
Räpina poldri linnuala	0	0	0	0	0	0	A	A	A	0	2019
Käntu-Kastja linnuala	A	B	0	A	0	0	0	0	0	0	2019
Kikepera linnuala	A	B	0	0	0	0	0	0	0	0	2020
Siiksaare-Oessaare lahtede linnuala	B	0	A	0	A	A	A	0	A	0	2020
Meelva linnuala	B	A	0	0	0	B	0	0	B	0	2020
Meenikunno linnuala	A	A	0	0	0	B	0	0	0	0	2020
Ropka-Ihaste linnuala	0	0	0	A	0	A	A	A	A	0	2020
Muraka linnuala	A	A	0	0	0	0	0	0	0	0	2020

LINNUALA NIMI	Linnustiku inventeerimise prioriteetsus elupaikades ja rändeloendused										JÄRGMISE INVENTUURI AASTA
	metsad	sood	ranniku- elupaigad	luhad	laiud	järved ja jões	roos- tikud	põllu- maad	ranniku rände- loendused	avamere rände- loendused	
Haanja linnuala	A	0	0	0	0	B	0	A	B	0	2021
Taarikõnnu-Kaisma linnuala	A	A	0	0	0	B	0	0	B	0	2021
Põhja-Kõrvemaa linnuala	A	A	0	0	0	B	0	0	0	0	2021
Agusalu linnuala	A	A	0	0	0	0	0	0	0	0	2021
Vanamõisa linnuala	0	0	A	0	A	0	0	0	A	0	2021
Kabli linnuala	B	0	B	0	0	0	0	0	A	0	2022
Vooremaa linnuala	B	0	0	0	0	A	A	B	A	0	2022
Nõva-Osmussaare linnuala	A	0	B	0	0	B	B	0	A	A	2022
Kõrgessaare-Mudaste linnuala	0	0	A	0	A	A	A	0	A	0	2022
Karula linnuala	A	B	0	0	0	B	0	A	B	0	2022
Kura kurgu linnuala	B	0	A	0	A	0	B	0	A	A	2022
Tuhu-Kesu linnuala	A	A	0	0	0	0	0	0	0	0	2023
Riksu ranniku linnuala	0	0	A	0	B	B	0	0	A	0	2023
Endla linnuala	A	A	0	0	0	A	0	0	B	0	2023
Kaugatoma-Lõu linnuala	0	0	B	0	A	0	0	0	A	A	2023
Koiva-Mustjõe linnuala	B	0	0	A	0	A	0	0	0	0	2023
Kärevere linnuala	A	0	0	A	0	A	0	0	B	0	2024
Puhatu linnuala	A	A	0	0	0	0	0	0	0	0	2024
Parika linnuala	A	B	0	0	0	B	0	0	A	0	2024
Karala-Pilguse linnuala	0	0	A	0	A	B	B	0	A	0	2024

LISAD

Lisa 1. Kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid ja nende arvukus Eestis.

Kaitsekorralduslikult oluliste liikide hulka kuuluvad Linnudirektiivi I lisa liigid, Eestis kaitsealused liigid ja punasesse nimestikku kantud liigid. Lisaks arvukad/regulaarsed rändliigid, tugeva arvukuse langusega, haruldased, jahikorralduslikult olulised või ohustatud elupaigaga liigid.

Läbirändavad liigid, kes Eestis ei pesitse, on märgitud halli taustaga. Punase kirjaga on märgitud lisatud liigid võrreldes EOÜ 2001 nimekirjaga.

nr	liik	LiD I lisa	kaitse-kategooria	punane nimestik	regulaarne rändliik	muu põhjus	muu põhjuse kirjeldus	pesitseja (P), rändliik (R)	paaride arv Eestis (Elts jt 2009)
1	kühmnokk-luik				x			PR	3000-3500
2	väikeluik	x	2	VU	x			R	
3	lauluiluik	x	2		x			PR	70-100
4	rabahani			VU	x			R	
5	suur-laukhani				x			R	
6	väike-laukhani	x	1	CR	x	x	haruldane	R	
7	hallhani			NT	x	x	jahikorralduslik tähtsus	PR	600-700
8	valgepõsk-lagle	x	3		x	x	jahikorralduslik tähtsus	PR	100-160
9	mustlagle				x			R	
10	ristpart		3		x	x	tugev arvukuse langus	PR	400-800
11	viupart				x	x	jahikorralduslik tähtsus	PR	100-200
12	rääkspart				x	x	jahikorralduslik tähtsus	PR	2000-3000
13	piilpart				x	x	jahikorralduslik tähtsus	PR	2000-3000
14	sinikael-part				x	x	jahikorralduslik tähtsus	PR	30 000-50 000
15	soopart		2	VU	x	x	tugev arvukuse langus	PR	50-100
16	rägapart			NT	x	x	tugev arvukuse langus	PR	500-1000
17	luitsnokk-part			NT	x	x	tugev arvukuse langus	PR	1000-1500
18	punapea-vart				x			PR	1000-1500
19	tuttvart				x			PR	4000-6000

20	merivart		2	CR	x	x	tugev arvukuse langus	PR	1-10
21	hahk			NT	x	x	tugev arvukuse langus	PR	3000-7000
22	kirjuhahk	x	2	EN	x	x	haruldane	R	
23	aul				x	x	tugev arvukuse langus	R	
24	mustvaeras				x			R	
25	tõmmuvaeras		3		x	x	tugev arvukuse langus	PR	400-700
26	sõtkas				x			PR	3000-5000
27	väikekoskel	x	2		x			R	
28	rohukoskel				x			PR	800-1200
29	jääkoskel				x			PR	1500-2000
30	laanepüü	x	3			x	tugev arvukuse langus	PR	30 000-60 000
31	rabapüü		1	EN		x	tugev arvukuse langus	PR	50-150
32	teder	x	3	NT		x	tugev arvukuse langus	PR	6000-12 000
33	metsis	x	2	VU		x	tugev arvukuse langus	PR	1200-2000
34	nurmkana			NT		x	tugev arvukuse langus	PR	4000-8000
35	punakurk-kaur	x	3	RE	x			R	
36	järvekaur	x	2	CR	x	x	haruldane	PR	3-10
37	väikepütt		3	NT	x	x	haruldane	PR	20-40
38	tuttpütt				x			PR	2000-3000
39	hallpõsk-pütt		3	NT	x			PR	300-400
40	sarvikpütt	x	2	NT	x			PR	200-400
41	kormoran				x	x	jahikorralduslik tähtsus	PR	9000-14 000
42	hüüp	x	2	NT				PR	300-500
43	hallhaigur				x	x	jahikorralduslik tähtsus	PR	1500-2000
44	must-toonekurg	x	1	EN		x	tugev arvukuse langus	PR	70-80
45	valge-toonekurg	x	3					PR	4000-5000
46	herilaseviu	x	3		x			PR	900-1300
47	merikotkas	x	1	NT	x			PR	150-170
48	madukotkas	x	1	CR				R	
49	roo-loorkull	x	3		x			PR	500-1000

50	välja-loorkull	x	3	NT	x	x	tugev arvukuse langus	PR	100-200
51	soo-loorkull	x	3	NT	x			PR	300-500
52	kanakull		2	NT	x	x	tugev arvukuse langus	PR	300-500
53	raudkull		3		x			PR	1500-3000
54	hiireviu		3		x			PR	5000-6000
55	karvasjalg-viu		3		x			R	
56	väike-konnakotkas	x	1	NT				PR	500-600
57	suur-konnakotkas	x	1	CR		x	tugev arvukuse langus	PR	10-20
58	kaljukotkas	x	1	VU				PR	50-60
59	kalakotkas	x	1	VU	x			PR	50-60
60	tuuletallaja		3	NT	x			PR	150-300
61	väikepistrik	x	1	VU	x	x	haruldane	PR	15-30
62	lõopistrik		3		x			PR	500-800
63	rabapistrik	x	1	RE	x			R	
64	rooruik		3		x	x	?	PR	1000-2000
65	täpikhuik	x	3		x			PR	1000-10 000
66	väikehuik	x	2	VU				PR	20-100
67	rukkirääk	x	3		x			PR	30 000-50 000
68	tait		3					PR	700-1500
69	lauk				x	x	jahikorralduslik tähtsus?	PR	700-1500
70	sookurg	x	3		x			PR	6500-7500
71	naaskelnokk	x	2	NT	x			PR	150-300
72	väiketüll		3		x	x	?	PR	1000-2000
73	liivatüll		3	NT	x			PR	1000-2000
74	rüüt	x	3		x			PR	3000-4000
75	plüü				x			R	
76	kiivitaja				x	x	?	PR	40 000-60 000
77	suurrüdi				x			R	
78	leeterüdi				x			R	
79	väikerüdi				x			R	

80	värbrüdi				x			R	
81	kõvernokk-rüdi				x			R	
82	merirüdi		3		x			R	
83	soorüdi	x	1	EN	x	x	tugev arvukuse langus	PR	200-250
84	plütt				x			R	
85	tutkas	x	1	EN	x	x	tugev arvukuse langus	PR	20-50
86	mudanep		2	VU	x			PR	20-50
87	rohunepp	x	2	VU				PR	400-600
88	mustsaba-vigle		2	NT	x	x	elupaiga ohustatus	PR	500-700
89	vöötsaba-vigle	x	3		x			R	
90	väikekoovitaja		3	NT	x			PR	500-800
91	suurkoovitaja		3		x	x	tugev arvukuse langus	PR	3000-5000
92	tumetilder				x			R	
93	punajalg-tilder		3		x	x	tugev arvukuse langus	PR	5000-7000
94	heletilder		3	NT	x			PR	300-400
95	lammitilder				x	x	haruldane	PR	5-20
96	mudatilder	x	3		x			PR	3000-4000
97	kivirullija		2	VU		x	tugev arvukuse langus	PR	100-150
98	veetallaja	x	3	RE	x			R	
99	väikekajakas	x	2	VU	x	x	tugev arvukuse langus	PR	500-1000
100	naerukajakas				x	x	jahikorralduslik tähtsus?	PR	30 000-50 000
101	kalakajakas				x	x	jahikorralduslik tähtsus?	PR	10 000-15 000
102	tõmmukajakas		2	EN	x	x	tugev arvukuse langus	PR	50-100
103	räusk	x	2	VU	x			PR	150-250
104	tutt-tiir	x	2		x			PR	600-900
105	jõgitiir	x	3		x			PR	5000-7000
106	randtiir	x	3		x			PR	7000-10 000
107	väiketiir	x	3		x			PR	400-700
108	mustviires	x	3	NT	x			PR	1000-2500
109	alk		2	VU	x	x	haruldane	PR	1-10

110	krüüsel		2	VU	x	x	haruldane, piiratud elupaik	PR	20-40
111	õõnetuvi		3	NT	x	x	kehvad arvukusandmed	PR	500-1000
112	turteltuvi					x	tugev arvukuse langus	PR	1000-3000
113	kassikakk	x	1	VU		x	haruldane, tugev arvukuse langus	PR	60-120
114	värbkakk	x	3		x			PR	600-1200
115	kodukakk		3					PR	1000-2000
116	händkakk	x	3					PR	1500-2500
117	sooräts	x	2	EN	x			PR	10-300
118	karvasjalg-kakk	x	2	VU	x			PR	200-400
119	öösoorr	x	3		x			PR	10 000-20 000
120	jäälind	x	2	NT		x	tugev arvukuse langus	PR	100-500
121	siniraag	x	1	CR		x	haruldane, tugev arvukuse langus	PR	1-5
122	vaenukägu		3	VU				PR	5-10
123	väänkael		3		x	x		PR	5000-10 000
124	hallpea-rähn	x	3					PR	3000-5000
125	roherähn		2	EN		x	tugev arvukuse langus	PR	50-100
126	musträhn	x	3					PR	6000-9000
127	tamme-kirjurähn	x	3					PR	100-300
128	valgeselg-kirjurähn	x	2					PR	3000-6000
129	väike-kirjurähn		3			x	tugev arvukuse langus?	PR	5000-8000
130	laanerähn	x	2					PR	3000-5000
131	tuttlööke			CR				PR	0-5
132	nõmmelööke	x	3		x			PR	10 000-20 000
133	kaldapääsuke		3	NT	x	x	tugev arvukuse langus	PR	10 000-20 000
134	nõmmekiur	x	2	VU		x	haruldane	PR	10-30
135	randkiur		2	VU	x			PR	5-10
136	hänilane		3		x	x	ohustatud elupaik	PR	10 000-20 000
137	kuldhänilane		3	NT		x	haruldane	PR	40-80
138	sinirind	x	2	VU	x			PR	10-50
139	hoburästas		3		x			PR	25 000-35 000

140	rästas-roolind			x	x		PR	10 000-15 000
141	vööt-põõsalind	x	3	x			PR	15 000-25 000
142	väike-kärbsenäpp	x	3	x			PR	50 000-80 000
143	roohabekas			x	x	haruldane	PR	200-2000
144	kukkurtihane		NT				PR	400-600
145	punaselg-õgija	x	3	x			PR	40 000-60 000
146	hallõgija		3	NT	x		PR	300-600
147	koldvint		3	NT	x		PR	100-300
148	männi-käbilind		3	x	x		PR	1000-3000
149	põldtsiitsitaja	x	2	VU	x	tugev arvukuse langus	PR	300-600

Lisa 2. Linnualade linnustiku seire metoodikate kirjeldused

1. Järvede linnustiku inventeerimise metoodika

Inventeerimine toimub järvedel pesitsevate liikide kaardistamise ja loendamise teel (kahekordne hommikune loendus, taimestikurikastel järvedel lisaks öine kaardistamine)

Vaatleja ja vahendid – vaatleja peab tundma välimuse ja hääle järgi järvedel ja märgaladel pesitsevaid liike. Järvedel pesitseb kümneid linnuliike, kelle pesitsuskohad on väga erinevad. Taimestikurikastel järvedel peab öise aktiivsuse liike kindlasti ka öösel lugema. Täpsemaks kaardistamiseks on soovitatav GPSi olemasolu. Välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab pesade ja paaride täpset kaardistamist. Soovitatav on kasutada värvilist ortofotot mõõtkavas 1:10 000 (1 cm = 100 m). Vältimatult vajalik on binokkel ja paat, osadel järvedel on võimalik kasutada ka vaatlustoru ja vaatlejad võivad seda võimalusest lähtuvalt teha.

Vaatlusala – inventeeritakse kogu järve veeala ja kaldaelupaigad, kus leidub järvega seotud liikidele pesitsemiseks sobivaid elupaikasid.

Vaatlusala katmine ja loendamine – suurematel ja taimestikurikastel järvedel peab kindlasti loendama taimestikupiiri lähedal paadiga liikudes ja kaardistades vaadeldud ning laulvate lindude asukohad, samuti asustatud pesad (värskelt ehitatud pesa, hauduv lind või munad). Taimestikurikastel järvedel peab kindlasti tegema ka vähemalt ühekordse öise loenduse. Taimestikuvaestel ja väikestel järvedel saab lugeda kaldal liikudes. Minimaliseerida tuleb lindude häirimist.

Välitööde ajavahemik – esimene loendus 5.-19. mail, teine loendus ja öine kaardistamine 20.05-20.06. Kahe hommikuse loenduse vahe peab olema vähemalt 10 päeva.

Välitööde kellaaeg – pool tundi enne päikesetõusu kuni 4-5 tundi pärast päikese tõusu.

Sobiv ilm – välitööd on lubatud sademeteta ja kuni keskmise tuulega ilmaga.

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse võimalikult täpselt vaadeldud lindude ja pesade asukohad, koloniaalsetel liikidel paaride arv koloonias. Kaardile tuleb kanda kõik kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid ja nende tegevus.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kahe kaardikihina.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse kaardikiht vaadeldud pesitsevate paaride täpsete asukohtadega. Pesitsusterritooriumid kantakse võimalikult täpselt kaardile punktobjektidena. Kolooniate puhul peab punktobjekti asukohaks valima koloonia ligikaudse keskosa. Iga pesitsusterritooriumi (või koloonia) taustaks märgitakse järgmise info: „liik” – vaadeldud liigi 6-täheline ladinakeelne lühend, „arvukus” – paaride arv, „tegevus” – võib kasutada linnuatlase pesitsuskindluse koode või kirjutada vabas vormis vaadeldud isendite tegevus, kas leiti pesa vmt, „kuupäev”, „vaatlejad”, „märkused” – igasugused täpsustavad märkused, nt leitud pesade arv jne.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigana piiritletakse kogu järvel asuv sobiv elupaik, kui elupaika asub kõikjal järve kaldavööndis, siis edastatakse registrisse kogu järve veeala. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaardistamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – pesitsevate paaride arv, nt „2 paari”, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb mitu paari, siis arvukuse lahtrisse kanda paaride koguarv; märkused – võib kirjutada igasugust infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

2. Rannikuelupaikade linnustiku inventeerimise metoodika

Inventeerimine toimub pesitsevate liikide kaardistamise ja loendamise teel (rannaniitudel kahekordne hommikune kaardistamine, roostikes ja mujal mosaiiksetes rannaelupaikades ühekordne hommikune ja ühekordne öine loendus)

Vaatleja ja vahendid – vaatleja peab tundma välimuse ja hääle järgi rannikuelupaikades pesitsevaid liike. Täpsemaks kaardistamiseks on soovitatav GPSi olemasolu. Välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab lindude täpset kaardistamist. Soovitatav on kasutada värvilist ortofotot mõõtkavas 1:10 000 (1 cm = 100 m). Vältimatult vajalik on binokkel.

Vaatlusala –väikestel aladel inventeeritakse kogu ala rannikuelupaigad, suurtel aladel vähemalt 5 km² rannikuelupaikasad

Vaatlusala katmine ja loendamine – vaatlusala kõnnitakse läbi sellise intervalliga, et oleks võimalik näha või kuulda seal pesitsevaid liike, tavaliselt 200-300 meetriste vahedega, roostikes ja väga mosaiikse taimestikuga kohtades ka tihedamalt

Välitööde ajavahemik – rannaniitudel esimene loendus 15.-25.05 ja teine 1.-15.06; roostikes või mosaiiksetel taimestikurikastel niisketel niitudel ühekordne hommikune loendus, lisaks ühekordne öine loendus perioodil 25.05-15.06

Välitööde kellaeg – pool tundi enne päikesetõusu kuni 4 tundi pärast päikese tõusu.

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaikse tuule ja sademeteta ilmaga.

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse läbitud loendusrada ja võimalikult täpselt vaadeldud lindude ja pesade asukohad, koloniaalsetel liikidel paaride arv koloonias. Kaardile tuleb kanda kõik kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid ja nende tegevus.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kolme kaardikihina.

Loendatud transektide paiknemise kohta vormistatakse eraldi kaardikiht. Transektid kantakse kaardile joonobjektina. Iga loetud transekti taustinfoks peab märkima vaatluskuupäeva ja vaatleja.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse kaardikiht vaadeldud pesitsevate paaride täpsete asukohtadega. Pesitsusterritooriumid kantakse võimalikult täpselt kaardile punktobjektidena. Kolooniate puhul peab punktobjekti asukohaks valima koloonia ligikaudse keskosa. Iga pesitsusterritooriumi (või koloonia) taustaks märgitakse järgmise info: „liik” – vaadeldud liigi 6-täheeline ladinakeelne lühend, „arvukus” – paaride arv, „tegevus” – võib kasutada linnuatlase pesitsuskindluse koode või kirjutada vabas vormis vaadeldud isendite tegevus, kas leiti pesa vmt, „kuupäev”, „vaatlejad”, „märkused” – igasugused täpsustavad märkused, nt leitud pesade arv jne.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigana piiritletakse kogu rannikul asuv sobiv elupaik. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaaristamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – pesitsevate paaride arv, nt „2 paari”, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb mitu paari, siis arvukuse lahtrisse kanda paaride koguarv; märkused – võib kirjutada igasugust infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

3. Roostike linnustiku inventeerimise metoodika

Huikade ja ruikade inventeerimine toimub ühekordse kaardistamisena peibutusmeetodil (kindelpunktides peibutamine), lisaks kaardistatakse ja loendatakse kõik teised rooliigid.

Vaatleja ja vahendid – vaatleja peab tundma välimuse ja hääle järgi roostikes pesitsevaid liike. Täpseks kaardistamiseks on vajalik GPSi olemasolu. Välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab lindude täpset kaardistamist. Soovitav on kasutada värvilist ortofotot mõõtkavas 1:10 000 (1 cm = 100 m).

Vaatlusala –inventeeritakse kogu ala roostikud, suurtel roostikualadel vähemalt 5 km² roostikke. Väga suurel Väinamere linnualal tuleb erinevatel kaitsealadel (Silma, Matsalu, Väike Väin, Puhatu-Laelatu) igal alal inventeerida vähemalt 5km² roostikke.

Punktide valimine – punktid paigutatakse roostikku ja selle mosaiiki märgalade või niitudega 200-300 meetriste vahedega, arvestades punktidele ligipääsetavust. Eelistada võiks punktide paigutamist roostiku serva, radadele jm lihtsamini ligipääsetavatesse kohtadesse. Kui punkt paigutatakse lausroostikku ja suurtes roostikes tuleb seda kindlasti teha, siis peab punkti asukoht olema täpsustatud GPS-ga. Igale punktile annab vaatleja numbri, mis kantakse hiljem vastavale kaardikihile. Loendust tehakse nii jalgsi kui ka kasutades paati.

Peibutamine – peibutamiseks kasutatakse vaatlejale edastatud täpikhuiga, rooruiga ja väikehuiga lauluga helikandjat. Peibutuse kogupikkus on 3 minutit (iga liigi laulu 30 sek ja vahel 30 sek pausid), millele järgneb 5 minutit kuulamist. Kaardistatakse kõik linnud, keda kuulatakse lindustuse ettemängimise või kuulamise ajal, sõltumata nende kaugusest. Üheks paariks loetakse linnud, kes häälitsevad samaaegselt väga lähestikku. Lisaks huikadele ja ruikadele kaardistatakse ka kõik teised kaitsekorralduslikult olulised roostikuliigid (hüüp, rästas-roolind). Kui liik registreeritakse punktide vahel liikudes, peab kaardikihile vaatluse infosse märkima **punkti numbriks 0**.

Välitööde ajavahemik –20.05-15.06

Välitööde kellaaeg – pool tundi peale päikeseloojangut kuni pool tundi enne päikesetõusu

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaikse tuule ja sademeteta ilmaga, eelistatult soojadel öödel.

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse peibutuspunkt, selle number, vaatlemise kuupäev, peibutamise alguse kellaaeg, vaatleja, võimalikult täpselt vaadeldud lindude ESMAMÄRKAMISE asukoht ja tegevus, sidudes iga vaadeldud isendi peibutuspunktiga, kust vaatlus tehti.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kolme kaardikihina.

Peibutatud punktide kohta vormistatakse eraldi Mapinfo kaardikiht, kus täidetakse järgmised infoväljad – punkti number, kuupäev, peibutuse alguse kellaaeg, vaatleja.

Vaadeldud kohta vormistatakse teine kaardikiht, kuhu kantakse punktobjektina kõikide vaadeldud isendite märkamise asukoht. Iga vaatluse puhul täidetakse järgmised infoväljad – liik (6-täheline lühend), sugu (F, M või FM, kui on võimalik eristada), tegevus (L – laul, HÄ – muu häälitus), punkti number (see punkt, millest vaatlus tehti, peab vastama punktide kaardikihil toodule), vaatleja.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Kõikide kaitstavate liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigad piiritletakse üldjuhul tervikliku roostikualana või suurte roostike puhul liigile sobivate roostikulaikudena. Elupaikade piiritlemisel kasutada aluskaartidena nii vektor põhikaarti kui ka ortofotot. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaaristamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – reeglina „1 paar”, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb rohkem paare, siis vastav paaride arv; märkused – kui tegu pesitsejate vaatlusega, siis märkida siia kindlasti „pesitsuselupaik”, siia võib kirjutada ka igasugust muud infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Välitööde käigus registreeritud teiste kaitstavate liikide vaatlused võib kanda punktobjektina roostikulindude vaatluste kaardikihile või tehakse nende esitamiseks eraldi kaardikiht. Samuti piiritletakse teiste kaitstavate liikide elupaigad EELISesse edastamiseks, eelpool kirjeldatud põhimõtete alustel ja arvestades seejuures iga liigi elupaigavalikut.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

4. Luhaniitude ja poldrite linnustiku inventeerimise metoodika

Inventeerimine toimub pesitsevate liikide kaardistamise ja loendamise teel (ühekordne hommikune ja ühekordne öine loendus)

Vaatleja ja vahendid – vaatleja peab tundma välimuse ja hääle järgi luhtadel ja märgaladel pesitsevaid liike. Täpsemaks kaardistamiseks on soovitatav GPSi olemasolu. Välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab lindude täpset kaardistamist. Soovitatav on kasutada värvilist ortofotot mõõtkavas 1:10 000 (1 cm = 100 m). Vältimatult vajalik on binokkel.

Vaatlusala – väikestel aladel inventeeritakse kogu ala luhad või linnurikkad poldrid, suurtel aladel vähemalt 5 km² luhtasid või poldreid.

Vaatlusala katmine ja loendamine – vaatlusala kõnnitakse läbi sellise intervalliga, et oleks võimalik näha või kuulda seal pesitsevaid liike, tavaliselt 100-200 meetriste vahedega, roostikes ja mosaiikse taimestikuga kohtades vajadusel tihedamalt. Ruikade ja huikade loendamiseks võib kasutada peibutusmeetodit (vt täpsemalt p 3 Roostike inventeerimise juhendist).

Välitööde ajavahemik – ühekordne hommikune loendus ja ühekordne öine loendus perioodil 20.05-20.06

Välitööde kellaeg – hommikune loendus pool tundi enne päikesetõusu kuni 4 tundi pärast päikese tõusu, öine loendus pool tundi peale päikeseloojangut kuni pool tundi enne päikesetõusu

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaikselt tuule ja sademeteta ilmaga.

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse läbitud loendusrada ja võimalikult täpselt vaadeldud lindude ja pesade asukohad, koloniaalsetel liikidel paaride arv koloonias. Kaardile tuleb kanda kõik kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid ja nende tegevus.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kolme kaardikihi.

Loendatud transektide paiknemise kohta vormistatakse eraldi kaardikiht. Transektid kantakse kaardile joonobjektina. Iga loetud transekti taustinfoks peab märkima vaatluskuupäeva ja vaatleja.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse kaardikiht vaadeldud pesitsevate paaride täpsete asukohtadega. Pesitsusterritooriumid kantakse võimalikult täpselt kaardile punktobjektidena. Kolooniate puhul peab punktobjekti asukohaks valima koloonia ligikaudse keskosa. Iga pesitsusterritooriumi (või koloonia) taustaks märgitakse järgmise info: „liik” – vaadeldud liigi 6-täheline ladinakeelne lühend, „arvukus” – paaride arv, „tegevus” – võib kasutada linnuatlase pesitsuskindluse koodi või kirjutada vabas vormis vaadeldud isendite tegevus, kas leiti pesa vmt, „kuupäev”, „vaatlejad”, „märkused” – igasugused täpsustavad märkused, nt leitud pesade arv jne.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigana piiritletakse kogu luhal või poldril asuv sobiv elupaik. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaaristamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – pesitsevate paaride arv, nt „2 paari”, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb mitu paari, siis arvukuse lahtrisse kanda paaride koguarv; märkused – võib kirjutada igasugust infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

5. Madalsoode ja rabade linnustiku inventeerimise metoodika

Inventeerimine toimub pesitsevate liikide kaardistamise ja loendamise teel (ühekordne loendus)

Vaatleja ja vahendid – vaatleja peab tundma välimuse ja hääle järgi märgaladel ja soodes pesitsevaid liike. Täpsemaks kaardistamiseks on soovitatav GPSi olemasolu. Välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab lindude täpset kaardistamist. Soovitatav on kasutada värvilist ortofotot mõõtkavas 1:10 000 (1 cm = 100 m). Vältimatult vajalik on binokkel.

Vaatlusala – inventeeritakse kogu ala sood ja märgalad, sest soode mosaiiksuse tõttu on mitmed liigid sageli koondunud väiksele soosalale. Väga suurteil soodel inventeeritakse vähemalt 30km² sooalasid.

Vaatlusala katmine ja loendamine – vaatlusala läbitakse piki etteantud transekte, mille intervall on tavaliselt 400 meetrit. Kaardistatakse kõik kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid. Tähelepanelik tuleb olla lindude asukohtade kaardistamisel, sest mitmed liigid tulevad vaatleja tõttu kaugemalt kohale. Kaardile kantakse liikide pesitsuspaiga kõige tõenäolisem asukoht (hoolikal loendamisel linna esmamärkamise asukoht).

Välitööde ajavahemik – ühekordne hommikune loendus perioodil 20.05-15.06

Välitööde kellaeg – hommikune loendus pool tundi enne päikesetõusu kuni 4 tundi pärast päikese tõusu

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaikse tuule ja sademeteta ilmaga.

Andmete vormistamine. Välitöökaartile kantakse läbitud loendusrada ja võimalikult täpselt vaadeldud lindude ja pesade asukohad, koloniaalsetel liikidel paaride arv koloonias. Kaardile tuleb kanda kõik kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid ja nende tegevus.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kolme kaardikihiina.

Loendatud transektide paiknemise kohta vormistatakse eraldi kaardikiht. Transektid kantakse kaardile joonobjektina. Iga loetud transekti taustinfoks peab märkima vaatluskuupäeva ja vaatleja.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse kaardikiht vaadeldud pesitsevate paaride täpsete asukohtadega. Pesitsusterritooriumid kantakse võimalikult täpselt kaardile punktobjektidena. Iga pesitsusterritooriumi taustaks märgitakse järgmise info: „liik” – vaadeldud liigi 6-täheline ladinakeelne lühend, „arvukus” – paaride arv, „tegevus” – võib kasutada linnuatlase pesitsuskindluse koodi või kirjutada vabas vormis vaadeldud isendite tegevus, kas leiti pesa vmt, „kuupäev”, „vaatlejad”, „märkused” – igasugused täpsustavad märkused, nt leitud pesade arv jne.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigana piiritletakse kogu soos asuv sobiv elupaik. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaardistamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – pesitsevate paaride arv, nt „2 paari”, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb mitu paari, siis arvukuse lahtrisse kanda paaride koguarv; märkused – võib kirjutada igasugust infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

6. Põllumajandusmaastikuga seotud linnustiku inventeerimise metoodika

Inventeerimine toimub pesitsevate liikide kaardistamise ja loendamise teel (kahekordne loendus)

Vaatleja ja vahendid – vaatleja peab tundma välimuse ja hääle järgi kultuurmaastikus pesitsevaid kaitsekorralduslikult olulisi linnuliike (valge-toonekurg, tuuletallaja, soo- ja välja-loorkull, nurmkana, suurkoovitaja, kiivitaja, väiketüll, sooräts, väänkael, vööt-põõsalind, punaselg-õgijaja, koldvint ja põldtsiitsitaja). Täpsemaks kaardistamiseks on soovitatav GPSi olemasolu. Välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab lindude täpset kaardistamist. Soovitatav on kasutada värvilist ortofotot mõõtkavas 1:10 000 (1 cm = 100 m). Vältimatult vajalik on binokkel.

Vaatlusala – väiksel alal inventeeritakse kogu ala kultuurmaastik ja kaardistatakse põllu- ja külamaastikuga seotud kaitsekorralduslikult olulised liigid. Suurtel aladel (nt Lahemaa, Otepää, Karula) inventeeritakse alal vähemalt 3-4 5x5 km UTM väikeruutu (75-100km², millest põllumajandus- ja külamaastikku on tavaliselt umbes 50%). Lisaks põldudele kontrollitakse väiksed talutiigid, karjäärid ja teised kohad, kus leidub kaitsekorralduslikult olulisi linnuliike. Valge-toonekure pesapaikasad on lihtne loendada suuremal alal kasutades liikumiseks autot ja asustatud pesi saab loendada ka päevasel ajal. Samuti sobib röövlindude pesitsusterritooriumite täpsustamiseks hilishommikune aeg. Põldtsiitsitaja laulab vahelduva eduga ka päevasel ajal.

Vaatlusala katmine ja loendamine – vaatlusala kõnnitakse läbi sellise intervalliga, et oleks võimalik näha või kuulda põllumaadel ja talumaastikus pesitsevaid liike, soovituslik on liikuda piki teid ja radasid. Kaardistatakse kõik kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid.

Välitööde ajavahemik – esimene loendus vahemikus 10.05-24.05, teine loendus 25.05-15.06, kahe loenduse minimaalne vahe peab olema 10 päeva

Välitööde kellaaeg – hommikune loendus pool tundi enne päikesetõusu kuni 4 tundi pärast päikese tõusu

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaikse tuule ja sademeteta ilmaga.

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse läbitud loendusrada ja võimalikult täpselt vaadeldud lindude ja pesade asukohad. Kaardile tuleb kanda kõik kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid ja nende tegevus.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kolme kaardikihiina.

Loendatud transektide paiknemise kohta vormistatakse eraldi kaardikiht. Transektid kantakse kaardile joonobjektina. Iga loetud transekti taustinfoks peab märkima vaatluskuupäeva ja vaatleja.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse kaardikiht vaadeldud pesitsevate paaride täpsete asukohtadega. Pesitsusterritooriumid kantakse võimalikult täpselt kaardile punktobjektidena. Iga pesitsusterritooriumi taustaks märgitakse järgmise info: „liik” – vaadeldud liigi 6-täheline ladinakeelne lühend, „arvukus” – paaride arv, „tegevus” – võib kasutada linnuatlase pesitsuskindluse koodi või kirjutada vabas vormis vaadeldud isendite tegevus, kas leiti pesa vmt, „kuupäev”, „vaatlejad”, „märkused” – igasugused täpsustavad märkused, nt leitud pesade arv jne.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigana piiritletakse kogu sobiv elupaik. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaaristamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – pesitsevate paaride arv, nt „2 paari”, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb mitu paari, siis arvukuse lahtrisse kanda paaride koguarv; märkused – võib kirjutada igasugust infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

7. Rukkiräägu inventeerimise meetoodika

Inventeerimine toimub öösel laulvate lindude ühekordse kaardistamise teel

Vaatleja ja vahendid – välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab rukkirääkude täpset kaardistamist. Soovitav on kasutada mustvalget põhikaarti mõõtkavas 1:20 000 (1 cm = 200 m).

Vaatlusala – kaardistatakse kogu linnuala avamaastikud (põllud, luhad)

Vaatlusala katmine ja loendamine – ala kaetakse kas jalgsi või autoga liikudes. Vaatleja peab arvestama, et rukkiräägu laul kostub üle kilomeetri kaugusele. Sageli võib metsaservast peegelduv kaja kaasa tuua samade isendite topelt loendamise. Kaja eristamine laulvatest isenditest võib osutuda keeruliseks ja on võimalik rütmi võrdlemisel – kaja on sama rütm kui lauljal, erinevate rääkude laulurütm aga erinev.

Välitööde ajavahemik – 10.06-10.07.

Välitööde kellaaeg – päikeseloojangust kuni päikesetõusuni.

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaikselt ja sademeteta ilmaga.

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse võimalikult täpselt vaadeldud lindude asukohad. Kaardile tuleb kanda ka kõik teised kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid ja nende tegevus.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kahe kaardikihiina.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse kaardikiht vaadeldud pesitsevate paaride täpsete asukohtadega. Pesitsusterritooriumid kantakse võimalikult täpselt kaardile punktobjektidena. Iga pesitsusterritooriumi taustaks märgitakse järgmise info: „liik” – vaadeldud liigi 6-täheeline ladinakeelne lühend, „arvukus” – paaride arv, „tegevus” – võib kasutada linnuatlase pesitsuskindluse koode või kirjutada vabas vormis vaadeldud isendite tegevus, kas laulis, leiti pesa vmt, „kuupäev”, „vaatlejad”, „märkused” – igasugused täpsustavad märkused, nt leitud pesade arv jne.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigana piiritletakse kogu sobiv elupaik. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaardistamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – pesitsevate paaride arv, nt „2 paari”, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb mitu paari, siis arvukuse lahtrisse kanda paaride koguarv; märkused – võib kirjutada igasugust infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

8. Metsade transektloendused

Transektloendus on **ühelikordne kaardistamine pikal kitsal proovialal**, mis sobib suurte alade linnustiku kiireks inventeerimiseks. Vaatleja liigub mööda transekti keskjoont ning märgib töökaardile kõik kummalgi pool nähtud-kuuldud linnud.

Vaatleja ja vahendid - transektloenduse tegemiseks on vaja **viit asja ja kolme oskust**. Asjad on binokkel, kompass, töökaart, kirjutusvahend ja kirjutusalus. Oskused on väga hea linnutundmine, lindude kauguse ja enda asukoha määramine looduses. Et märgatavuse vähenemist arvestab transektloendus niikuinii, siis ei kasutata binoklit kaugete lindude ülesotsimiseks, vaid ainult juba märgatud lindude määramiseks. GPSi abil liigub vaatleja sirgjooneliselt mööda transekti, määrates enda asukohta GPSi ja kaardile märgitud orientiiride järgi. Välitöödeks on otstarbekas kinnitada töökaart jäigale kirjutusalusele. Välitöökaart on soovituslikult mõõtkavas 1:2000

Väga hea linnutundmine tähendab, et vaatleja tunneb Eestis (või vähemalt antud tüüpi maastikus) pesitsevaid liike nii välimuse kui ka häälte järgi. Lindude kauguse määramine tähendab praktikas seda, et **kohatud linnud tuleb jagada vaatlejast eri kaugustel asuvatesse kaugusvöönditesse** (metsas kuni 25 m, 25-50m ja kaugemal kui 50m asuvad linnud), mis on väga tähtis ja mida on mõistlik ikka ja jälle harjutada, hinnates vastavaid kaugusi ja mõõtes neid näiteks sammudega üle. **Kirja tuleb panna ka väljaspool loendusribasid asuvad linnud**. Linnud märgitakse kas põhiribale või abiribale vastavalt sellele, kus lindu esimest korda märgati.

Loendused toimuvad 5km pikkustel riskülikukujulistel transektidel (ida- ja läänekülg 1,5 km, põhja- ja lõunakülg 1 km). Lindude kaardilemärgimisel tuleb kasutada **üldarusaadavad sümboleid liikide ja nende tegevuse tähistamiseks**. Liigisümbolid võib vaatleja kujundada endale ka ise, kui nt. ladinakeelsed 6-tähelised lühendid pole mingil põhjusel vastuvõetavad, ent kindlasti tuleb sel juhul lisada töökaartidele seletav nimestik.

Liikide tegevusi on kõige otstarbekam näidata liigisümbolite kujunduse abil:

R liigi R tavavaatlus (isase- ja emasemärkidega saab näidata ka linna soo)

Ⓡ liigi R laulev (või sellele vastavat territooriumihüüdu tegev) isend

R liigi R muid hääletsusi tegev isend

=RR= konflikt liigi R kahe isendi vahel

R → R liigi R sama isendi liikumine vaatluse jooksul (edasi-tagasi puhul ⇄); eriti tähtis olukordades, kus isend liigub eri kaugusvööndite vahel

→R→ liigi R ülelennul olev lind

R---R samaaegne vaatlus liigi R kahest eri isendist

R* liigi R pesa

R+ liigi R isend, kes on kirjas ka eelmisel töölehel (oluline transekti pöördekohtades)

Välitööde ajavahemik – 25.05-15.06

Välitööde kellaaeg – pool tundi enne päikesetõusu kuni 4 tundi pärast päikese tõusu.

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaikselt tuule ja sademeteta ilmaga.

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse võimalikult täpselt vaadeldud lindude asukohad. Kaardile tuleb kanda kõikide linnuliikide vaatlused ja nende tegevus.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kahe kaardikihina.

Kõikide vaadeldud lindude kohta vormistatakse kaardikiht vaadeldud lindude täpsete asukohtadega. Vaatlused kantakse võimalikult täpselt kaardile punktobjektidena. Iga vaatluse taustaks märgitakse järgmine info: „liik” – vaadeldud liigi 6-täheline ladinakeelne lühend, „arvukus” – isendite arv, „tegevus” – laul, häälotsus, tavavaatlus, pesa vmt, „kuupäev”, „vaatlejad”, „märkused” – igasugused täpsustavad märkused.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigana piiritletakse kogu rannikul asuv sobiv elupaik. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaaristamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – pesitsevate paaride arv, nt „2 paari”, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb mitu paari, siis arvukuse lahtrisse kanda paaride koguarv; märkused – võib kirjutada igasugust infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

9. Metsakakkude (v.a värbkakk) inventeerimise metoodika

Meetod: ühekordne kaardistamine peibutusmeetodil (kindelpunktides peibutamine).

Vaatleja ja vahendid – vaatleja peab tundma kõiki kakkude häälotsusi, ka emaslindude toidumangumist, ärevushüüdu, kutsehüüde jne. Vajalik on GPSi ja piisava võimsusega peibutusvahendi olemasolu (heli peab kostma vähemalt 400 m kaugusele). Välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab vaatluspunktide ja vaadeldud isendite täpset kaardistamist. Soovitav on kasutada mustvalget põhikaarti, millele on kantud metsaeraldiste piirid, mõõtkavas 1:10 000 – 1:20 000 (1 cm = 100-200 meetrit).

Punktide valimine – punktid paigutatakse metsamaastikku 800-1000 m vahedega, arvestades punktidele ligipääsetavust ja leidmise lihtsust. Eelistada võiks punktide paigutamist teedele, radadele, kvartali sihtidele jne. Kui punkt paigutatakse maastikku, kus puuduvad selged maamärgid selle leidmiseks, peab selle asukoht olema täpsustatud GPS-ga. Igale punktile annab vaatleja numbri, mis kantakse hiljem vastavale kaardikihile. Punktid võiksid kattuda teiste metsakakkude inventeerimiseks valitud punktidega. Suurtel aladel inventeeritakse vähemalt 50km² metsa, et oleks võimalik teha objektiivseid ekstrapoleeringuid kogu alale. Väga suurtel aladel (Lahemaa, Soomaa) inventeeritakse kuni 80km² metsa.

Peibutamine – peibutamiseks kasutatakse vaatlejale edastatud händkaku lauluga helikandjat. Peibutuse pikkus on 2 minutit, millele järgneb 5 minutit kuulamist. Peibutamine katkestada koheselt kui registreeritakse esimene kontakt inventeeritava liigiga. Händkaku kuulmise järel peab punktis samuti viibima etteantud aja lõpuni, et fikseerida teised kuuldud kakud. Kui vaatluspunktis registreeritakse kakk laulmas juba enne peibutamist, siis peibutamist ei alustatagi ja toimub vaid kuulamine. Juhul kui punktide vahel liigutakse jalgsi ja liik registreeritakse punktide vahel, peab kaardikihile vaatluse infosse märkima **punkti numbriks 0**.

Välitööde ajavahemik – 15.03-5.05, aktiivsuse tipp arilli keskel.

Välitööde kellaaeg – öhtul alates pool tundi peale päikeseloojangut kuni 3 tundi peale päikeseloojangut, sobivat aega ca 2,5 tundi; hommikul 3 tundi enne päikesetõusu kuni pool tundi enne päikesetõusu, sobivat aega ca 2,5 tundi.

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaid tuulevaikse ja sademeteta ilmaga, temperatuur ei tohi olla alla – 5 kraadi.

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse vaadeldud punkt, selle number, vaatlemise kuupäev, peibutamise alguse kellaaeg, vaatleja, võimalikult täpselt vaadeldud kaku ESMAMÄRKAMISE asukoht ja tegevus, sidudes iga vaadeldud isendi peibutuspunktiga, kus vaatlus tehti.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kolme kaardikihi.

1. Peibutatud punktide kohta vormistatakse eraldi Mapinfo kaardikiht, kus täidetakse järgmised infoväljad – punkti number, kuupäev, peibutuse alguse kellaaeg, vaatleja.
2. Vaadeldud kakkude kohta vormistatakse teine eraldi kaardikiht, kuhu kantakse punktobjektina kõikide vaadeldud isendite märkamise asukoht. Iga vaatluse puhul täidetakse järgmised infoväljad – liik (6-täheline lühend), sugu (F, M või FM), tegevus (L – laul, HÄ – muu häälsus, V – lihtsalt vaadeldud), punkti number (see punkt, millest vaatlus tehti, peab vastama punktide kaardikihil toodule), vaatleja.
3. Kõikide vaadeldud kakkude kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Kõikide kaitstavate liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigad piiritletakse järgmiste põhimõtete alusel. Elupaiga sisse jäävad reeglina vähemalt 300 m raadiuses vaadeldud isendist asuvad üle 50-aastased lehtmetsad ja üle 70-aastased okasmetsad, mis moodustavad tervikliku elupaigalaigu. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. metsakorraldus, kinnistu piirid, 3. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaaristamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – reeglina „1 paar”, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb rohkem paare, siis vastav paaride arv; märkused – kui tegu pesitsejate vaatlusega, siis märkida siia kindlasti „pesitsuselupaik”, siia võib kirjutada ka igasugust muud infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Välitööde käigus registreeritud teiste kaitstavate liikide vaatlused võib kanda punktobjektina kakkude vaatluste kaardikihile või tehakse nende esitamiseks eraldi kaardikiht. Samuti piiritletakse teiste kaitstavate liikide elupaigad EELISesse edastamiseks, eelpool kirjeldatud põhimõtete alustel ja arvestades seejuures iga liigi elupaigavalikut.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

10. Värbkaku inventeerimise meetodika

Meetod: ühekordne kaardistamine peibutusmeetodil (kindelpunktides peibutamine).

Vaatleja ja vahendid – vaatleja peab tundma kõiki kakkude häälsusi, ka emaslindude toidumangumist, ärevushüüdu, kutsehüüde jne. Vajalik on GPSi ja piisava võimsusega peibutusvahendi olemasolu (heli peab kostma vähemalt 400 m kaugusele). Välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab vaatluspunktide ja vaadeldud isendite täpset kaardistamist. Soovitatav on kasutada mustvalget põhikaarti, millele on kantud metsaeraldise piirid, mõõtkavas 1:10 000 – 1:20 000 (1 cm = 100-200 meetrit).

Punktide valimine – punktid paigutatakse metsamaastikku 800-1000 m vahedega, arvestades punktidele ligipääsetavust ja leidmise lihtsust. Eelistada võiks punktide paigutamist teedele, radadele, kvartali sihtidele jne. Kui punkt paigutatakse maastikku, kus puuduvad selged maamärgid selle leidmiseks, peab selle asukoht olema täpsustatud GPS-ga. Igale punktile annab vaatleja numbri, mis kantakse hiljem vastavale kaardikihile. Punktid võiksid kattuda teiste metsakakkude inventeerimiseks valitud punktidega. Suurtel aladel inventeeritakse vähemalt 50km² metsa, et oleks võimalik teha objektiivseid ekstrapoleeringuid kogu alale. Väga suurtel aladel (Lahemaa, Soomaa) inventeeritakse kuni 80km² metsa.

Peibutamine – peibutamiseks kasutatakse vaatlejale edastatud värbkaku lauluga helikandjat. Peibutuse pikkus on 2 minutit, millele järgneb 5 minutit kuulamist. Peibutamine katkestada koheselt kui registreeritakse esimene kontakt inventeeritava liigiga. Värbkaku kuulmise järel peab punktis samuti viibima etteantud aja lõpuni, et fikseerida teised kuulnud kakud. Kui vaatluspunktis registreeritakse kakk laulmas juba enne peibutamist, siis peibutamist ei alustatagi ja toimub vaid kuulamine. Juhul kui punktide vahel liigutakse jalgsi ja liik registreeritakse punktide vahel, peab kaardikihile vaatluse infosse märkima **punkti numbriks 0**.

Välitööde ajavahemik – 15.03-5.05, aktiivsuse tipp arilli keskel.

Välitööde kellaaeg – öhtul päikeseloojangust kuni pimedani, sobivat aega ca 45 minutit; hommikul koitma hakkamisest kuni päikesetõusuni, sobivat aega ca 1 tund.

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaid tuulevaikse ja sademeteta ilmaga, temperatuur ei tohi olla alla – 5 kraadi.

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse vaadeldud punkt, selle number, vaatlemise kuupäev, peibutamise alguse kellaaeg, vaatleja, võimalikult täpselt vaadeldud kaku ESMAMÄRKAMISE asukoht ja tegevus, sidudes iga vaadeldud isendi peibutuspunktiga, kus vaatlus tehti.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kolme kaardikihina.

1. Peibutatud punktide kohta vormistatakse Mapinfo kaardikiht, kus täidetakse järgmised infoväljad – punkti number, kuupäev, peibutuse alguse kellaaeg, vaatleja.
2. Vaadeldud kakkude kohta vormistatakse teine eraldi kaardikiht, kuhu kantakse punktobjektina kõikide vaadeldud isendite märkamise asukoht. Iga vaatluse puhul täidetakse järgmised infoväljad – liik (6-täheline lühend), sugu (F, M või FM), tegevus (L – laul, HÄ – muu häälsus, V – lihtsalt vaadeldud), punkti number (see punkt, millest vaatlus tehti, peab vastama punktide kaardikihil toodule), vaatleja.

3. Kõikide vaadeldud kakkude kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Kõikide kaitstavate liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigad piiritletakse järgmiste põhimõtete alusel. Elupaiga sisse jäävad reeglina vähemalt 300 m raadiuses vaadeldud isendist asuvad üle 50-aastased lehtmetsad ja üle 70-aastased okasmetsad, mis moodustavad tervikliku elupaigalaigu. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. metsakorraldus, kinnistu piirid, 3. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. *lad_nimi* – täispikkuses ladinakeelne nimi; *est_nimi* – täispikkuses eestikeelne nimi; *vaatluse_kpv* – vaatluse kuupäev; *vaatleja* – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaaristamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; *arvukus* – reeglina „1 paar”, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb rohkem paare, siis vastava paaride arv; *märkused* – kui tegu pesitsejate vaatlusega, siis märkida siia kindlasti „pesitsuselupaik”, siia võib kirjutada ka igasugust muud infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Välitööde käigus registreeritud teiste kaitstavate liikide vaatlused võib kanda punktobjektina kakkude vaatluste kaardikihiile või tehakse nende esitamiseks eraldi kaardikiht. Samuti piiritletakse teiste kaitstavate liikide elupaigad EELISesse edastamiseks, eelpool kirjeldatud põhimõtete alustel ja arvestades seejuures iga liigi elupaigavalikut.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

11. Rähnide inventeerimise metoodika

Meetod: ühekordne kaardistamine peibutusmeetodil (kindelpunktides peibutamine).

Vaatleja ja vahendid – vaatleja peab tundma kõiki rähnide trummeldusi, häälsusi, ärevushüüdu, kutsehüüde jne. Vajalik on GPSi ja piisava võimsusega peibutusvahendi olemasolu (heli peab kostma vähemalt 200-300 m kaugusele). Välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab vaatluspunktide ja vaadeldud isendite täpset kaardistamist. Soovitav on kasutada mustvalget põhikaarti, millele on kantud metsaeraldiste piirid, mõõtkavas 1:10 000 – 1:20 000 (1 cm = 100-200 meetrit).

Punktide valimine – punktid paigutatakse metsamaastikku 300-500 m vahedega, arvestades punktidele ligipääsetavust ja leidmise lihtsust. Eelistada võiks punktide paigutamist teedele, radadele, kvartali sihtidele jne. Kui punkt paigutatakse maastikku, kus puuduvad selged maamärgid selle leidmiseks, peab selle asukoht olema täpsustatud GPS-ga. Igale punktile annab vaatleja numbri, mis kantakse hiljem vastavale kaardikihiile. Suurtel aladel inventeeritakse vähemalt 50km² metsa, et oleks võimalik teha objektiivseid ekstrapoleeringuid kogu alale. Väga suurtel aladel (Lahemaa, Soomaa) inventeeritakse kuni 80km² metsa.

Peibutamine – peibutamiseks kasutatakse vaatlejale edastatud valguselg-kirjurähni (2 min) ja hallpea-rähni lauluga (1 min) helikandjat. Peibutuse kogupikkus on 3 minutit, millele järgneb 5 minutit kuulamist. Valgeselg-kirjurähni trummeldamisele reageerivad kõik kirjurähnid, laanerähn ja sageli ka must- või hallpea-rähn. Hallpea-rähni peibutamist kasutatakse just hallpea-rähni vastuste saamiseks, sest enda laulule reageerib see liik oluliselt paremini kui trummeldamisele (hallpea-rähn trummeldab väga harva). Hallpea laulule reageerib hästi ka

musträhn. Roherähni peibutamiseks tasub kasutada roherähni „naermist“, mis on Saaremaal testitud ja toimib hästi. Rähnide määrangute täpsustamiseks võib punktist kaugemale minna peale 5 min kuulamist. Ebakindla määranguga trummeldused tuleb alati üle kontrollida, rähnid üles otsida ja liigini ära määrata. Juhul kui punktide vahel liigutakse jalgsi ja liik registreeritakse punktide vahel, peab kaardikihile vaatluse infosse märkima **punkti numbriks 0**.

Välitööde ajavahemik – 15.03-30.04, aktiivsuse tipp arilli keskel.

Välitööde kellaaeg – pool tundi enne päikesetõusu kuni 3-4 tundi peale päikese tõusu, sobivat aega 3,5-5 tundi (väga soojadel hommikutel lõpeb rähnide hommikune aktiivsusperiood varem). Ühe hommikuga jõuab peibutada 10-20 punktis (2-4 km²).

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaid tuulevaikse ja sademeteta ilmaga, temperatuur ei tohi olla alla – 5 kraadi.

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse vaadeldud punkt, selle number, vaatlemise kuupäev, peibutamise alguse kellaaeg, vaatleja, võimalikult täpselt vaadeldud rähni ESMAMÄRKAMISE asukoht ja tegevus, sidudes iga vaadeldud isendi peibutuspunktiga, kus vaatlus tehti.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kolme kaardikihina.

1. Peibutatud punktide kohta vormistatakse eraldi Mapinfo kaardikiht, kus täidetakse järgmised infoväljad – punkti number, kuupäev, peibutuse alguse kellaaeg, vaatleja.
2. Vaadeldud rähnide kohta vormistatakse teine eraldi kaardikiht, kuhu kantakse punktobjektina kõikide vaadeldud isendite märkamise asukoht. Iga vaatluse puhul täidetakse järgmised infoväljad – liik (6-täheline lühend), sugu (F, M või FM), tegevus (L – laul, HÄ – muu häälsus, V – lihtsalt vaadeldud), punkti number (see punkt, millest vaatlus tehti, peab vastama punktide kaardikihil toodule), vaatleja.
3. Kõikide vaadeldud rähnide kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Kõikide kaitstavate liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigad piiritletakse järgmiste põhimõtete alusel. Elupaiga sisse jäävad reeglina vähemalt 300 m raadiuses vaadeldud isendist asuvad üle 50-aastased lehtmetsad ja üle 70-aastased okasmetsad, mis moodustavad tervikliku elupaigalaigu. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. metsakorraldus, kinnistu piirid, 3. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaaristamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – reeglina „1 paar“, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb rohkem paare, siis vastav paaride arv; märkused – kui tegu pesitsejate vaatlusega, siis märkida siia kindlasti „pesitsuselupaik“, siia võib kirjutada ka igasugust muud infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Välitööde käigus registreeritud teiste kaitstavate liikide vaatlused võib kanda punktobjektina rähnide vaatluste kaardikihile või tehakse nende esitamiseks eraldi kaardikiht. Samuti piiritletakse teiste kaitstavate liikide elupaigad EELISesse edastamiseks, eelpool kirjeldatud põhimõtete alustel ja arvestades seejuures iga liigi elupaigavalikut.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

12. Tedre inventeerimise metoodika

Inventeerimine toimub tedre mängu kaardistades ja mängus olevaid kukki loendades

Vaatleja ja vahendid – enne loendust peab vaatleja kindlasti oma võimeid hindama, sest tedre loendus tähendab enamasti suurte vahemaade läbimist raskes soomaastikus. Paremaks orienteeriumiseks on soovitatav GPSi olemasolu. Välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab mängude asukohtade täpset kaardistamist. Soovitatav on kasutada mustvalget põhikaarti mõõtkavas 1:20 000 (1 cm = 200 m). Välitmatult vajalik on binokkel, osadel aladel on võimalik kasutada ka vaatlustoru ja vaatlejad võivad seda võimalusest lähtuvalt teha.

Vaatlusalad – kõik inventeeritava piirkonna avamaastikualad. Eelkõige sood, põllud ja niidud, samuti suured lageraielangid.

Vaatlusala katmine ja mängu loendamine – loendused toimuvad avamaastikus hääle järgi mängu otsides, arvestades seejuures, et tedre mänguhäälitsused kostavad avatud maastikus isegi üle 2 km kaugusele. Kuuldud häälitsuste põhjal määratakse mängu asukoht või mängude asukohad ja liigutakse kuulmiskohale lähima mängu suunas. Mängule lähenetakse vaid kauguseni, kus avaneb vaade mängus toimuvale. Soovitatav on seejuures parema vaate saavutamiseks vaadelda näiteks puude otsast. Hoiduma peab mängu häirimisest, millega võib kaasneda tetrede põgenemine mängust ja nii ka loendushommiku rikkumine. Mängu peab jälgima seni, kuni kõik kuked on tuvastatud. Seejuures peab arvestama, et varahommikul ei pruugi kõik kuked mängu keskele kogunenud olla. Kindlasti on kõik kuked mängus kui maapinnal toimub aktiivne mäng ja emased külastavad mängupaika. Arvestama peab ka asjaoluga, et mängus võib toimuda hommiku jooksul suuremaid ja väiksemaid pause, mil laulmine lõpetatakse. Kui mängu ei ole oluliselt häiritud, jätkatakse enamasti mängimist. Sellisel juhul peab vaatleja ära ootama mängu jätkumise, mille järel saab loendamist jätkata. Kui mängus on kuked kokku loetud, võib liikuda järgmise lähima mängu juurde. Nii võib ilusa hommiku jooksul loendada sageli rohkem kui ühe mängu. Ala võib loendatuks lugeda kui üles on leitud kõik mängud ja loendatud korralikult kõik mängivad kuked. Arvestama peab, et tulemuseni jõudmine eeldab sageli sama ala korduvat külastamist.

Välitööde ajavahemik – 15.04-15.05. Hiljem või varem tehtud loenduseid ei ole võimalik arvestada, sest vaatamata mängu toimumisele ei ole väljaspool toodud perioodi kuked koondunud mängualadele, osad kuked ei ole mängimist alustanud või on selle juba lõpetanud.

Välitööde kellaeg – hommikul pool tundi enne päikesetõusu kuni 3 tundi peale päikese tõusu. Erandina võib loendustega jätkata kui mänguaktiivsus ei ole langenud.

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaid tuulevaikse ja sademeteta ilmaga

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse võimalikult täpselt vaadeldud tedremängu asukoht, loendatud kukkede ja kanade arv mängus. Kaardile kanda ka kõik teised kaitstavad liigid ja nende tegevus.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kahe kaardikihina.

1. Kõik vaadeldud tedremängud kantakse ühele kaardikihile pindalaliste objektidena, piiritledes mänguala äärmiste kukkede järgi nii, et kõik vaadeldud kuked jääksid ala sisse.

Iga mängu puhul täidetakse järgmised infoväljad – liik (6-täheeline lühend), kuupäev, kellaaeg (mängu vaatlemise ajavahemik), kukkede arv (üks number), kanade arv (üks number), vaatleja, märkused (siia kanda igasugune muu info, nt see, kas mäng toimus maapinnal või puudel).

2. Kõikide vaadeldud mängude ja teiste leitud kaitstavate liikide kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Tedre ja teiste kaitstavate liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigad piiritletakse järgmiste põhimõtete alusel. Kui mäng/mängud asuvad soos, siis elupaiga sisse jääb terviklik soolaam (enamasti kogu soo) ja selle servametsad (soometsad, mis on peamiseks pesitsusalaks). Kui mäng asus kultuurmaastikul või langil, siis elupaigalaigu sisse jääb kogu põllumassiiv või lank ja seda ümbritsevad soometsad. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. metsakorraldus, kinnistu piirid, 3. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaaristamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – kukkede arv, nt „6 kukke”, kui piiritletud elupaigalaigus esineb mitu mängu, siis arvukuse lahtrisse kanda kukkede summa ja märkuste lahtris märkida ära mängude arv; märkused – tedre elupaikade puhul peaks märkuste lahtrisse kirjutama täpsustuse „mängu- ja pesitsuselupaik”, sinna lahtrisse võib kirjutada ka igasugust muud infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Välitööde käigus registreeritud teiste kaitstavate liikide vaatlused kanda punktobjektidena eraldi kaardikihile. Samuti piiritleda koos tedre elupaikadega teiste kaitstavate liikide elupaigad EELISesse edastamiseks, eelpool kirjeldatud põhimõtete alustel ja arvestades seejuures iga liigi elupaigavalikut.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

13. Öösorri inventeerimise metoodika

Inventeerimine toimub öösel laulvate lindude ühekordse kaardistamise teel

Vaatleja ja vahendid – vaatleja peab tundma hääle järgi öösorri kõiki häälistsusi. Öösorri loendus kujutab endast eelkõige öist soodes jalgsi liikumist ja vaatleja peab kindlasti arvestama raskete maastike öösel läbimise vajadusega. Kohustuslik on GPSi olemasolu, taskulambi kasutamine võib osutuda vältimatult vajalikuks. Välitöökaart peab olema mõõtkavas, mis võimaldab öösorride täpset kaardistamist. Soovitav on kasutada mustvalget põhikaarti mõõtkavas 1:20 000 (1 cm = 200 m).

Vaatlusala – väiksel alal kaardistatakse kogu linnuala sobivad elupaigad (okasmetsad, sooservad), suurematel aladel kaardistatakse vähemalt 10 km² sobivat elupaika.

Vaatlusala katmine ja loendamine – ala kaetakse eelkõige jalgsi, autoga liikudes peab valima kindlad vaatluspunktid liigeldavas metsamaastikus. Kuna põhiosa meie öösorridest pesitseb soode servaaladel puisrabas, raba- ja siirdesoomännikutes, siis eelkõige on vajalik

keskenduda nende elupaikade katmisele. Reeglina tähendab see seda, et loendused toimuvad sooservas puisraba piiril, lagesoopolisel serval ümber soo liikudes. Vaatleja peab arvestama, et öösorri laul kostub isegi kilomeetri kaugusele. Samuti võib metsaservast peegelduv kaja kaasa tuua samade isendite topelt loendamise. Oluline on välitööde mahtu hinnates arvestada, et suveööd on lühikesed ja sobivat loendusaega on suhteliselt vähe.

Välitööde ajavahemik – 10.06-10.07, aktiivsuse tipp pärast jaanipäeva.

Välitööde kellaaeg – pool tundi peale päikeseloojangut kuni pool tundi enne päikesetõusu.

Sobiv ilm – välitööd on lubatud vaikse ja sademeteta ilmaga, loendusi ei tehta jahedatel öödel (temperatuur peab olema vähemalt 10° C).

Andmete vormistamine. Välitöökaardile kantakse läbitud loendusrada ja vaatluspunktid, samuti võimalikult täpselt vaadeldud lindude asukohad. Kaardile tuleb kanda ka kõik teised kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid ja nende tegevus.

Andmed esitatakse EOÜ-le järgmise kolme kaardikihiina.

Loendatud transektide ja vaatluspunktide paiknemise kohta vormistatakse eraldi kaardikiht. Transektid kantakse kaardile joonobjektina ja vaatluspunktid punktobjektina. Iga vaadeldud transekti ja punkti taustinfoks peab märkima vaatluskuupäeva ja vaatleja.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse kaardikiht vaadeldud pesitsevate paaride täpsete asukohtadega. Pesitsusterritooriumid kantakse võimalikult täpselt kaardile punktobjektidena. Iga pesitsusterritooriumi taustaks märgitakse järgmise info: „liik” – vaadeldud liigi 6-täheline ladinakeelne lühend, „arvukus” – paaride arv, „tegevus” – võib kasutada linnuatlase pesitsuskindluse koode või kirjutada vabas vormis vaadeldud isendite tegevus, kas laulis, leiti pesa vmt, „kuupäev”, „vaatlejad”, „märkused” – igasugused täpsustavad märkused, nt leitud pesade arv jne.

Kõikide vaadeldud kaitsekorralduslikult oluliste liikide kohta vormistatakse EELISesse edastamiseks piiritletud elupaikadega kaardikiht. Liikide elupaigad kaardistatakse pindalaliste objektidena. Elupaigana piiritletakse kogu sobiv elupaik. Elupaiga piiritlemisel eelistada aluskaarte järgmiselt – 1. vektor põhikaart, 2. ortofoto. Elupaikade kaardikihi infoväljade täitmisel arvestada järgmist. lad_nimi – täispikkuses ladinakeelne nimi; est_nimi – täispikkuses eestikeelne nimi; vaatluse_kpv – vaatluse kuupäev; vaatleja – vaatlejate ees- ja perekonnanimi; kaardi täpsus – kaaristamise aluseks olnud kaart, nt vektor põhikaart, ortofoto jne; arvukus – pesitsevate paaride arv, nt „2 paari”, kui piiritletud elupaigalaigus pesitseb mitu paari, siis arvukuse lahtrisse kanda paaride koguarv; märkused – võib kirjutada igasugust infot, mis leitud liigi elupaika puudutab.

Kaardikihtide näidised, kus kõik vajalikud infoväljad olemas, edastatakse vaatlejale.

14. Rändel peatuvate haneliste, kurvitsaliste jt veekogudega seotud liikide kevad- ja sügisloendused (rannikuloendused)

Visuaalne loendus toimub kogu linnualal. Ala tuleb katta sama päeva jooksul, sest tuulte ja seeseisu tõttu liiguvad ujupardid jt alal ringi. Suurtel aladel, kus sama päeva jooksul ala katmine ei ole võimalik, tuleb ala katta võimalikult lühikese perioodi jooksul.

Vaatleja ja vahendid –vaatleja peab tundma rändel peatuvaid veekogudega seotud liike (pardid, haned, luiged, kurvitsalised jt). Vältimatult vajalik on vaatlustoru, sest linnud on suurtel aladel laiali ja sageli ainult binokliga määramiseks liiga kaugel.

Vaatlusala katmine – loendused toimuvad mererannikul või sisemaa märgalade/järvede ääres. Ala põhilised peatuskohad (madalad merelahed, mosaiiksed rannad, järvesopid jms) tuleb visuaalselt katta erinevatest punktidest vaadates, liikudes kas autoga või jalgsi. Loendatud linnud pannakse vaatluskoha kaupa või ühe merelahe, sisemaa järve kaupa koos lisaandmetega kirja. Vältida tuleb erinevatest punktidest samade lindude korduvat loendamist.

Välitööde ajavahemik – KEVADEL minimaalselt 3-kordne loendus perioodil 5.04-15.05. Soovituslikud loenduste vahemikud on järgmised: 5-15.04, 15.-25.04, 25.04-5.05, eelistades vahemiku keskset päeva. Kevadrändel peatuvate kurvitsaliste loendamiseks on parim aeg mai teisel kolmandikul, milleks tuleb headel kurvitsaaladel planeerida lisaloendus.

SÜGISEL minimaalselt 5-7 -kordne loendus perioodil 25.07-31.10. Soovituslikud loenduste vahemikud on järgmised: veelindude loendused 10.-19.08, 20.08-10.09, 10.09-25.09, 25.09-5.10, 5.10-15.10, 15.10-31.10. Sügisrändel peatuvate kurvitsaliste loendamiseks on parim aeg 20.07-30.08 ja soovituslik on minimaalselt 3-kordne loendus sobivates peatuskohtades (üleujutatud madalad rannikud, rohke adruuga rannikud, lahesopid, pikad neemed).

Välitööde kellaaeg – loendada saab kogu päevase aja, põhiline, et piisavalt nähtavust ja valgust oleks.

Sobiv ilm – välitööd on lubatud hea nähtavusega ilmaga (ilma sademete ja uduta)

Andmete vormistamine. Loendatud linnud kantakse tabelisse iga vaatluskoha/lahe/järve kaupa eraldi, kirja pannakse: loenduskoht, loenduskuupäev, loenduse kellaaeg, liik, võimalusel noorlindude ja sugude jaotus, vaatleja ja märkused (veeseis jms).

Lisa 3. Linnustiku kordusinventuuride lühikirjeldused 66 linnualal

Alade põhised lähteülesanded on esitatud inventuuride teostamise kronoloogises järjekorras.

Elupaikade prioriteedid seadsime järgmiselt: A - kõrge kordusinventuuri vajadusega elupaik, kus pesitsevad linnuala kriteeriumi täitnud liigid või asuvad suured rändekogumid; B - kordusinventuuri vajadusega elupaik, kus pesitsevad teised kaitsekorralduslikult olulised liigid või asuvad suured rändekogumid. A prioriteetsusega elupaikade inventeerimiseks loetletud meetodid on esitatud allajoonitud kirjas.

1. Põhja-Liivimaa linnuala (järgmise kordusinventuuri aasta – 2013)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood

B prioriteetsusega elupaigad: põllumaad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rähnide, kakkude, soolinnustiku, tedre, metsise, öösorri, kotkaste ja must-toonekure, metsalindude ja põllulinnustiku inventuur. Metsa- ja soolinnustiku loendused teostavad Keskkonnaameti töötajad, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

2. Vilsandi linnuala (2013-14)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, laiud, ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood, järved ja jõed, roostikud, põllumaad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade, laidude, ranniku rändeleendused, roostike, soolinnustiku, öösorri, kotkaste ja must-toonekure, metsalindude ja põllulinnustiku inventuur. Rannikuelupaikade ja roostike loendused juhualadel teostasid 2013. aastal Keskkonnaameti töötajad. Laidude linnustiku ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames. Täiendavalt on 2014. aastal vajalik ranniku rändeloenduste teostamine ja öösorri ning madalsoode-jäänukjärvede linnustiku loendused.

3. Marimetsa-Õmma linnuala (2013-14)

A prioriteetsusega elupaigad: sood

B prioriteetsusega elupaigad: metsad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rähnide, kakkude, soolinnustiku, tedre, metsise, öösorri, kotkaste ja metsalindude inventuur. Marimetsa raba soolinnustiku loendused toimuvad 2013. aastal MTÜ Läänemaa Linnuklubi KIK projekti raames, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire riikliku seire raames. Rähnid ja kakud inventeeriti 2010. Aastal Keskkonnaameti töötajate poolt. Täiendavalt on 2014. aastal vajalikud tedre ja öösorri loendus ning Õmma-Kuistlemma soode soolinnustiku loendus.

4. Lahemaa linnuala (2013-14)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, rannikuelupaigad, laiud, järved ja jõed, põllumaad, ranniku ja avamere rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: sood, roostikud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rähnide, kakkude, metsalinnustiku, kotkaste ja must-toonekure, öösorri, rannikuelupaikade, laidude, järvede ja jõgede, põllumaade, ranniku rändeleondused, roostike, soolinnustiku, tedre ja metsise inventuur. Loendused toimuvad EOÜ KIK projekti raames 2013-14. Laidude linnustiku, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

5. Tagamõisa linnuala (2014)

A prioriteetsusega elupaigad: sood, järved, ranniku ja avamere rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: metsad, rannikuelupaigad, laiud, roostikud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel soolinnustiku, järvede, ranniku ja avamere rändeleondused, metsalinnustiku, kotkaste ja must-toonekure, öösorri, rannikuelupaikade, laidude ja roostike inventuur. Kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

6. Misso linnuala (2014)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, järved

B prioriteetsusega elupaigad: sood, rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rähnide, kakkude, metsalinnustiku, kotkaste ja must-toonekure, metsise, öösorri, järvede ja soolinnustiku ning järvede rändeloendused. Metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

7. Soomaa linnuala (2014)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood, luhad

B prioriteetsusega elupaigad: järved ja jõed, põllumaad, ranniku rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, rähnide, kakkude, kotkaste ja must-toonekure, metsise, tedre, öösorri, soolinnustiku, luhtade, rukkiräägu, rohunepi, järvede ja jõgede, põllumaade ning ranniku rändeloendused. Metsise, soolinnustiku ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

8. Koigi linnuala (2014)

A prioriteetsusega elupaigad: sood, järved

B prioriteetsusega elupaigad: metsad, rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel soolinnustiku, tedre, öösorri, järvede, metsalinnustiku, kotkaste ja must-toonekure ning rändeloendused. Kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

9. Kahtla-Kübassaare linnuala (2015)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, laiud, järved, roostikud, rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: metsad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade, laidude, järvede, roostike ja rändeloendused ning kotkaste seire. Laidude ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

10. Suursoo-Leidissoo linnuala (2015)

A prioriteetsusega elupaigad: sood

B prioriteetsusega elupaigad: metsad, järved ja roostikud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel soolinnustiku, tedre, metsise, öösorri, metsalinnustiku, kotkaste ja must-toonekure, järvede ja roostike linnustiku loendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames. Läänemaa-Suursoo metsalinnustiku loendused teostati 2012. aastal SA Silma Märgala poolt. Täiendavalt on 2014. aastal vajalik Leidissoos tedre ja öösorri loendused.

11. Emajõe suudmeala ja Piirissaare linnuala (2015)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood, luhad, järved ja jõed, roostikud, ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, rähnide, kakkude, kotkaste ja must-toonekure, öösorri, tedre, soolinnustiku, luhtade, järvede ja jõgede, roostike ning ranniku rändeleondused. Soolinnustiku ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

12. Luitemaa linnuala (2016)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood, rannikuelupaigad, laiud, roostikud, ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: põllumaad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, rähnide, kakkude, kotkaste ja must-toonekure, metsise, tedre, öösorri, soolinnustiku, rannikuelupaikade, laidude, roostike, rukkiräägu, põllumaade ning ranniku rändeloendused. Metsise, soolinnustiku, laidude ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

13. Väinamere linnuala (osadena 2015-2019)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, luhad, laiud, roostikud, ranniku ja avamere rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood, järved ja jõed

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade, luhtade, rukkiräägu, rohunepi, laidude, roostike, ranniku ja avamere rändeloendused, rähnide, kotkaste ja must-toonekure loendused. Laidude, rohunepi ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames. Matsalu RP luhtade ja rannaniitude seiret teostavad Keskkonnaameti töötajad. Ala suuruse tõttu planeeritakse linnuala osadena inventeerimist aastatel 2015-19.

14. Struuga linnuala (2016)

A prioriteetsusega elupaigad: luhad, jõed, roostikud

B prioriteetsusega elupaigad: jõe rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel luhtade, rukkiräägu, rohunepi, jõgede, roostike, jõe rändeloendused.

15. Alam-Pedja linnuala (2016)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood, luhad, jõed, roostikud, jõgede rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, rähnide, kakkude, kotkaste ja must-toonekure, metsise, tedre, öösorri, soolinnustiku, luhtade, rukkiräägu, rohunepi, jõgede ja nende rändeloendused. Metsise, soolinnustiku, rohunepi ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

16. Kõnnumaa-Väätsa linnuala (2016)

A prioriteetsusega elupaigad: sood, metsad

B prioriteetsusega elupaigad: järved

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel soolinnustiku, tedre, metsise, öösorri, metsalinnustiku, kotkaste ja must-toonekure ja järvede linnustiku loendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

17. Ohepalu linnuala (2016)

A prioriteetsusega elupaigad: sood, metsad

B prioriteetsusega elupaigad: järved, järvede rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel soolinnustiku, tedre, metsise, öösorri, metsalinnustiku, kotkaste ja must-toonekure, järvede linnustiku ja rändeloendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

18. Pakri linnuala (2016)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, laiud, roostikud, ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade, roostike, laidude ja rannikud rändeloendused.

19. Sutu lahe linnuala (2017)

A prioriteetsusega elupaigad: ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, roostikud, põllumaad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade, roostike, põllumaade ja rannikud rändeloendused.

20. Kasti lahe linnuala (2017)

A prioriteetsusega elupaigad: ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, laiud, roostikud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade, laidude, roostike ja rannikud rändeloendused.

21. Võrtsjärve linnuala (2017)

A prioriteetsusega elupaigad: roostike, põllumaad, järve rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: metsad, laiud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel järveroostike, põllumaade (poldri) ja järvede rändeloendused, lisaks laiude ja kotkaste loendused. Kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

22. Tudusoo linnuala (2017)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad

B prioriteetsusega elupaigad: sood

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, tedre, metsise, öösorri, kotkaste ja must-toonekure ning soolinnustiku loendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

23. Sirtsu linnuala (2017)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, tedre, metsise, öösorri, kotkaste ja must-toonekure ning soolinnustiku loendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

24. Loode-Peipsi linnuala (2017)

A prioriteetsusega elupaigad: roostikud, järve rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel roostike ja järvede rändeloendused.

25. Lahepera järve linnuala (2017)

A prioriteetsusega elupaigad: järved, roostikud, järve rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel järvede, roostike ja järvede rändeloendused.

26. Pärnu lahe linnuala (2017)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, laiud, roostikud, põllumaad (Audru polder), ranniku ja avamere rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade, laidude, roostike, põllumaade (polder), rukkiräägu, ranniku ja avamere rändeloendused. Laidude seire toimub riikliku seire raames.

27. Koorunõmme linnuala (2018)

A prioriteetsusega elupaigad: ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood, järved ja roostikud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kakkude, kotkaste, nõmmelõokese, öösorri loendused ja ranniku rändeloendused. Kotkaste seire toimub riikliku seire raames.

28. Küdema lahe linnuala (2018)

A prioriteetsusega elupaigad: laiud, ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, roostikud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel laidude, rannikuelupaikade ja roostike linnustiku loendused ning ranniku rändeloendused. Laidude seire toimub riikliku seire raames.

29. Vaindloo linnuala (2018)

A prioriteetsusega elupaigad: laiud

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel laidude linnustiku loendused, mis toimub riikliku seire raames.

30. Paljassaare linnuala (2018)

A prioriteetsusega elupaigad: ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: järved, roostikud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel järvede ja roostike linnustiku loendused ning ranniku rändeloendused.

31. Otepää linnuala (2018)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, põllumaad

B prioriteetsusega elupaigad: järved ja järvede rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, rähnide, kakkude, kotkaste ja must-toonekure, öösorri, põllulinnustiku, rukkiräägu, järvede ja nende rändeloendused. Rähnide, kakkude ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

32. Nätsi-Võlla linnuala (2018)

A prioriteetsusega elupaigad: sood, järved, roostikud, järvede rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: metsad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, tedre, metsise, öösorri, kotkaste ja must-toonekure, soolinnustiku, järvede ja roostike linnustiku loendused ning järvede rändeloendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

33. Kõrvemaa linnuala (2018)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood, järved

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kakkude, rähnide, tedre, metsise, öösorri, kotkaste ja must-toonekure, soolinnustiku ja järvede loendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

34. Kolga lahe linnuala (2019)

A prioriteetsusega elupaigad: laiud, ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel laidude linnustiku ning ranniku rändeloendused. Laidude seire toimub riikliku seire raames.

35. Lavassaare linnuala (2019)

A prioriteetsusega elupaigad: sood, järved ja nende rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: metsad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, tedre, metsise, öösorri, kotkaste ja must-toonekure, soolinnustiku ja järvede loendused ning järvede rändeloendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

36. Mullutu-Loode linnuala (2019)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, laiud, roostikud, järved ning järvede ja ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: metsad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kotkaste, rannikuelupaikade, laidude, roostike, järvede, rukkiräägu loendused ranniku ja järvede rändeloendused. Laidude ja kotkaste seire toimub riikliku seire raames.

37. Toolse linnuala (2019)

A prioriteetsusega elupaigad: ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, roostikud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade ja roostike linnustiku loendused ning ranniku rändeloendused.

38. Rubina linnuala (2019)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood

B prioriteetsusega elupaigad: järved ja järvede rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, rähnide, kotkaste, öösorri, tedre, soolinnustiku, järvede linnustiku loendused ja järvede rändeloendused. Kotkaste seire toimub riikliku seire raames.

39. Räpina poldri linnuala (2019)

A prioriteetsusega elupaigad: roostikud, põllumaad (polder), rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel roostike ja põllulindude linnustiku loendused ja rändeloendused.

40. Käntu-Kastja linnuala (2019)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, luhad

B prioriteetsusega elupaigad: sood, jõed

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsa- ja luhalinnustiku, rähnide, öösorri, kotkaste, rukkiräägu, soo- ja jõelinnustiku loendused. Kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

41. Kikepera linnuala (2020)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad

B prioriteetsusega elupaigad: sood

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kakkude, rähnide, metsise, tedre, öösorri, kotkaste ja must-toonekure ning soolinnustiku loendused. Metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

42. Siiksaare-Oessaare lahtede linnuala (2020)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, laiud, järved, roostikud ning järvede ja ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: metsad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade, laidude, järvede, roostike ja kotkaste loendused ning ranniku ja järvede rändeloendused. Laidude ja kotkaste seire toimub riikliku seire raames.

43. Meelva linnuala (2020)

A prioriteetsusega elupaigad: sood,

B prioriteetsusega elupaigad: metsad, järved ja nende rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel soolinnustiku, tedre, öösorri, kotkaste ja järvede linnustiku loendused ning järvede rändeloendused. Soolindude ja kotkaste seire toimub riikliku seire raames.

44. Meenikunno linnuala (2020)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood ja rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: järved

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel soolinnustiku, metsise, tedre, öösorri, kotkaste ja järvede linnustiku loendused ning soode ja järvede rändeloendused. Soolindude, metsise ja kotkaste seire toimub riikliku seire raames.

45. Ropka-Ihaste linnuala (2020)

A prioriteetsusega elupaigad: luhad, järved, roostikud, põllumaad (polder), rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel luhtade, järvede, roostike ja poldri linnustiku loendused ja rändeloendused.

46. Muraka linnuala (2020)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kakkude, rähnide, metsise, tedre, öösorri, kotkaste ja must-toonekure ning soolinnustiku loendused. Soolindude ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

47. Haanja linnuala (2021)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, põllumaad

B prioriteetsusega elupaigad: järved ja jõed, järvede rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, rähnide, kakkude, kotkaste ja must-toonekure, öösorri, põllulinnustiku, rukkiräägu, järvede ja nende rändeloendused. Rähnide, kakkude ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

48. Taarikõnnu-Kaisma linnuala (2021)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood

B prioriteetsusega elupaigad: järved ja järvede rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kakkude, rähnide, metsise, tedre, öösorri, kotkaste, soolinnustiku, järvede linnustiku loendused ning soode ja järvede rändeloendused. Soolindude, metsise ja kotkaste seire toimub riikliku seire raames.

49. Põhja-Kõrvemaa linnuala (2021)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood

B prioriteetsusega elupaigad: järved ja jõed

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kakkude, rähnide, metsise, tedre, öösorri, kotkaste ja must-toonekure, järvede ja jõgede ning soolinnustiku loendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

50. Agusalu linnuala (2021)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kakkude, rähnide, metsise, tedre, öösorri, kotkaste ja must-toonekure ning soolinnustiku loendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

51. Vanamõisa linnuala (2021)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, laiud ja ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade ja laidude linnustiku loendused ning ranniku rändeloendused.

52. Kabli linnuala (2022)

A prioriteetsusega elupaigad: ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel ranniku rändeloendused.

53. Vooremaa linnuala (2022)

A prioriteetsusega elupaigad: järved, roostikud, järvede rändeloendused metsad,

B prioriteetsusega elupaigad: metsad, põllumaad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, rähnide, põllulinnustiku, rukkiräägu, järvede ja roostike linnustiku ning järvede rändeloendused.

54. Nõva-Osmussaare linnuala (2022)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, järved, roostikud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, nõmmelõokese, öösorri, rannikuelupaikade, järvede ja roostike linnustiku loendused ning ranniku rändeloendused.

55. Kõrgessaare-Mudaste linnuala (2022)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, laiud, järved, roostikud ja ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade, laidude, järvede ja roostike linnustiku loendused ning ranniku rändeloendused.

56. Karula linnuala (2022)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, põllumaad

B prioriteetsusega elupaigad: sood, järved ja jõed, järvede rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, rähnide, kakkude, kotkaste ja must-toonekure, öösorri, põllulinnustiku, rukkiräägu, järvede ja nende rändeloendused.
Kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

57. Kura kurgu linnuala (2022)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, laiud ning avamere ja ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: metsad, roostikud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kotkaste, rannikuelupaikade, laidude ja roostike linnustiku loendused ning avamere ja ranniku rändeloendused.

58. Tuhu-Kesu linnuala (2023)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kakkude, rähnide, metsise, tedre, öösorri, kotkaste ja must-toonekure ning soolinnustiku loendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

59. Riksu ranniku linnuala (2023)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad ja ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: laiud, järved

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade, laidude, järvede linnustiku loendused ning ranniku rändeloendused.

60. Endla linnuala (2023)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood, järved

B prioriteetsusega elupaigad: järvede rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kakkude, rähnide, metsise, tedre, öösorri, kotkaste ja must-toonekure, soolinnustiku ja järvede loendused ning järvede rändeloendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

61. Kaugatuma-Lõo linnuala (2023)

A prioriteetsusega elupaigad: laiud ja ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade ja laidude linnustiku loendused ning ranniku rändeloendused.

62. Koiva-Mustjõe linnuala (2023)

A prioriteetsusega elupaigad: luhad, jõed

B prioriteetsusega elupaigad: metsad

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel luhtade ja jõgede linnustiku, rukkiräägu, rohunepe, metsalinnustiku, öösorri loendused. Rohunepe seire toimub riikliku seire raames.

63. Kärevere linnuala (2024)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, luhad, jõed

B prioriteetsusega elupaigad: jõgede rändeloendused

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, kakkude, rähnide, kotkaste ja must-toonekure, luhtade ja jõgede linnustiku, rukkiräägu, rohunepe loendused ning jõgede rändeloendused. Rohunepe ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

64. Puhatu linnuala (2024)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, sood

B prioriteetsusega elupaigad: -

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, rähnide, metsise, tedre, öösorri, kotkaste ja must-toonekure ning soolinnustiku loendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

65. Parika linnuala (2024)

A prioriteetsusega elupaigad: metsad, järvede rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: sood, järved

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel metsalinnustiku, metsise, tedre, öösorri, kotkaste ja must-toonekure, järvede ja soolinnustiku loendused ning järvede rändeloendused. Soolindude, metsise ning kotkaste ja must-toonekure seire toimub riikliku seire raames.

66. Karala-Pilguse linnuala (2024)

A prioriteetsusega elupaigad: rannikuelupaigad, laiud, ranniku rändeloendused

B prioriteetsusega elupaigad: järved, roostikud

Teostatakse standardiseeritud metoodika alusel rannikuelupaikade, laidude, järvede ja roostike linnustiku loendused ning ranniku rändeloendused. Laidude seire toimub riikliku seire raames.